

Jelentés az Egyetemi Könyvtár
működéséről az 1949/50. tanévben.

Dr. Kalmár László
egyetemi ny.r.tanár,
e.i. rektor urnak
helyben.

Rektor Ur !

Az Egyetemi Könyvtár 1949/50. évi működéséről jelentésemet az alábbiakban terjesztem elő:

Az Egyetemi Könyvtár szerzeményileg feltüntetett állománya
a tanév elején 164.659 mű 270.733 kötet /füzet, darab/
gyarapodás összesen 13.164 " 17.537 " "
az év végén 177.823 mű 288.270 kötet /füzet, darab/.

Ebben a kimutatásban nem szerepel a még elkezeletlen kiterhazy anyag s néhány régebbi adomány, a múlt évi becslésből viszont levonásbáhozandó az év folyamán beszerzeményezett hátrálék-mennyiség, úgyhogy állománvunkat a jelen pillanatban kerekén 295.000 kötetre /darabra, füzetre/

A szegedi egyetemi könyvtári dolgozók munkaversenye.

A szegedi Tudományegyetemen a Párt és a szakszervezet 1949 november havában indította meg a munkaversenyt. Ettől az időtől kezdve a munkaverseny állandóan folyik. A szegedi Egyetemi Könyvtár dolgozói nagy lelkesedéssel csatlakoztak a munkaversenyhez. Már az április 4.-i s május 1.-i kiértékelésnél is komoly eredményt mutattak fel. Május elején hónapos munkaverseny indult meg "Jó munkával a békéért" jelszóval. Könyvtár mind a husz dolgozója bekapcsolódott a munkaversenybe s mind

A vétel számszerű és százalékos értéke jelentékenyen emelkedett az idén, ami dologi ellátásunk kedvező alakulását mutatja. A csere csendes javulást mutat, bár ezen a téren nagy nehézségeink vannak felajánlható csereanyag hiányában. Az ügyességi anyag nagyot emelkedett, pedig a tavalyi tételben hátrálékok is voltak jelentős számban. Új tétel a letét, amely a jogakadémiáktól Egyetemünkhöz áttett anyagot jelenti.

Kiemelkedő nagyobb adományok az év folyamán:

Országos Könyvtári Központ	979 mű	2801 kötet /darab/
Birkás Géza dr. Szeged	140 "	149 "
Bálint Sándor dr. Szeged	38 "	47 "
Biblioteka Akadémiai Nauk Sz.Sz.N. Leningrad	18 "	42 "
Rektori Hivatal, Szeged	22 "	34 "
Szovjet Tudományos Akadémia, Moszkva	2 "	20 "
VOKSZ, Moszkva	12 "	17 "
Belsőügyminisztérium	15 "	15 "
Szabó József dr. Szeged	12 "	13 "
Ogonek, Moszkva	12 "	14 "

Nagy adományt juttatott a Jog- és Közigazgatástudományi Kar Egyesített Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatólagos szerzeményezés alatt áll. Ajándékozókink között szerepel még néhány külföldi egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtára is, de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom számszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

Dr. Kalmár László
egyetemi ny.r.tanár,
a.i. rektor urnak
Helyben.

Rektor Ur !

Az Egyetemi Könyvtár 1949/50. évi működéséről jelentésemet az alábbiakban terjesztem elő:

Az Egyetemi Könyvtár szerzeményileg feltüntetett állománya
a tanév elején 164.659 mű 270.733 kötet /füzet, darab/
gyarapodás összesen 13.164 " 17.537 " " "
az év végén 177.823 mű 288.270 kötet /füzet, darab/.

Ebben a kimutatásban nem szerepel a még elkezeletlen Esterházy anyag s néhány régebbi adomány, a múlt évi becslésből viszont levonásba hozandó az év folyamán beszerezményezett hátrálék-mennyiség, úgyhogy állományunkat a jelen pillanatban kerekén 295.000 kötetre /darabra, füzetre/ becsülhetjük.

A fent kimutatott gyarapodás források szerinti megoszlása:

					tavaly:
vétel:	3177 mű	3521 darab	/20.1 %/	1009 kötet	/8.0 %/
ajándék:	3479 "	6004 "	/34.2 %/	6795 "	/53.5 %/
csere:	28 "	103 "	/0.6 %/	76 "	/0.7 %/
ügyességi	5322 "	5716 "	/32.6 %/	4804 "	/37.8 %/
anyag:					
letét:	1158 "	2193 "	/12.5 %/	----	-----
	13164 mű	17537 darab	100.00 %		100.00%

A vétel számszerű és százalékos értéke jelentékenyen emelkedett az idén, ami dologi ellátásunk kedvező alakulását mutatja. A csere csendes javulást mutat, bár ezen a téren nagy néhézségeink vannak felajánlható csereanyag hiányában. Az ügyességi anyag nagyot emelkedett, pedig a tavalyi tételben hátrálékok is voltak jelentős számban. Új tétel a letét, amely a jogakadémiaktól Egyetemünkhöz áttett anyagot jelenti.

Kiemelkedő nagyobb adományok az év folyamán:

Országos Könyvtári Központ	979 mű	2801 kötet /darab/
Birkás Géza dr. Szeged	140 "	149 "
Bálint Sándor dr. Szeged	38 "	47 "
Biblioteka Akadémiai Nauk Sz.Sz.N. Leningrad	18 "	42 "
Raktori Hivatal, Szeged	22 "	34 "
Szovjet Tudományos Akadémia, Moszkva	2 "	20 "
VOKSZ, Moszkva	12 "	17 "
Belsőminisztérium	15 "	15 "
Szabó József dr. Szeged	12 "	13 "
Ogonek, Moszkva	12 "	14 "

Nagy adományt juttatott a Jog- és Közigazgatástudományi Kar Egyesített Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatólagos szerzeményezés alatt áll. Ajándékozókink között szerepel még néhány külföldi egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtára is, de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom számszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

helyben olvasott	1949/50	1948/49	1947/48	1946/47	1945/46
	22.233	15.892	11.735	8.624	6922 olvasó,
akik olvastak	32.982	24.246	26.554	17.153	18800 kötetet.
Kölcsönvitt	8.820	8.491	7.011	5.899	4705 kölcsönző.
	20.510	22.927	17.889	14.971	11117 kötetet.
Összes látogató	31.053	24.383	18.746	14.523	10627,
akik összesen					
használtak	53.492	47.173	44.443	32.124	29117 kötetet.

A múlt évi forgalomhoz viszonyítva

az olvasók száma emelkedett 7.229 fővel,
az olvasott művek száma nőtt 8.736 kötettel,
a kölcsönzők száma emelkedett 329 fővel,
a kölcsönzött művek száma

fogyott 2.417 kötettel.

A folyóiratolvasóterem forgalma csökkent 94 fővel,

a nagyolvasó és folyóiratolvasó

használatát emelkedett 7.235 kötettel.

Olvasók és kölcsönzők együttes száma emelkedett 7.658 fővel,

a szerzeményezett gyarapodás növekedett 4.853 kötettel.

Idegen könyvtárból kölcsönöztünk 113 esetben 114 művet 186 kötetben,
idegen könyvtárnak kölcsönadtunk 7 alkalommal 7 művet 7 kötetben.

A fizikai munkás olvasók száma az idén elérte a 224 főt, /tavaly 149 fő/, a fizikai munkás kölcsönzők száma pedig 867-re emelkedett /tavaly 720/.

A kölcsönzött művek számának csökkenése a selejtebb szépirodalmi termékeknek a kölcsönzési forgalomból való kivonásának a következménye. A folyóiratolvasó forgalmának csökkenése onnan ered, hogy intézetünk, amely ma is a legnagyobb helyhiánnyal küzd, ezt a helyiséget kénytelen használni mindennemű összejövetel vagy házi ünnepély számára.

A mikrofilmolvasó készüléket az év folyamán 10 alkalommal használták.

Tavalyi jelentésünkben arra kellett rámutatnunk, hogy a helybenolvasás mutat csökkenő irányzatot, míg a kölcsönzés emelkedik. Ez a rendes könyvtárhasználat-fejlődéssel nem volt összeegyeztethető. A jelenlegi számok ismét azt mutatják, hogy a helyben olvasók száma nyomul előre, ami a normális olvasási viszonyok helyreállítását jelenti.

A forgalommal és gyarapodással kapcsolatosan jelentem, hogy ürvendtes növekedést vett könyvtárunkban a szovjet könyvek és az ideológiai művek forgalma.

A tanév folyamán vásárlás útján 710 orosz nyelvű szovjet tudományos és szépirodalmi művel gyarapodott könyvtárunk anyaga, amelynek orosz nyelvű tudományos- és szépirodalmi része ma már olyan jelentős, hogy meg kellett kezdenünk a könyvtárunkban meglévő szovjet irodalom jegyzékének sokszorosított kiadását. Ebből a jegyzékből eddig az 1. és 2. szám jelent meg. Nagy Leopoldina önálló könyv áros és dr. Láng Mátás segédkönyvtáros munkájának eredményeképpen. A jegyzékeket megküldöttük az ország nagy könyvtárainak s néhány nagyobb üzemnek is. Nyugati könyvekből 18 darab volt a vétel, hazai könyvekből 2734, ebből ideológiai 2236.

A folyóiratok eredetére vonatkozólag az alábbi kimutatás adjon képet:

Az Egyetemi Könyvtárnak jár:

	ajándék	csere	vétel
nyugati	80	3	20
magyar	15		21
szovjet	23		31
népi demokratikus	4	3	--
	122	6	72

Meg kell jegyeznünk, hogy az ajándékanyag nagyrészt használhatatlan. 1-1 példány egy-egy évfolyamból, vagy hiányosan érkező sorozatok. A rendelt anyag rendszertelen, miután kénytelen a fedezethez és az igénylésekhez igazodni, akár a magyar anyag, akár a szovjet anyagot nézzük. Népidemokratikus országok rendelt anyaga hiányzik. A jövő évi rendelések során a könyvtári olvasótermi anyagot alaposan átvizsgáljuk, és biztosítjuk a szélesebb rendeltet, a rendszertelen ajándéklapokat a folyóiratolvasóból bevonjuk, folyóiratrendelésünket úgy egészítjük ki, hogy az a lehető legszélesebb területet is átfogja, s a szovjet tudomány, művészetek, társadalom, a szovjet nép életének valamennyi területét bemutassa.

Az egyetemi intézeteknek járó folyóiratok közül

nyugati	262
szovjet	44
népi demokratikus osztályok	15
	321

Az irány rossz. Az elmúlt évre az intézetek központi irányítás nélkül rendelték folyóirataikat. Így állt elő az a helyzet, hogy egyes intézetek megfelelő szovjet folyóiratanyag nélkül maradtak, más, nyugati, folyóiratokat viszont főlős példányban is járatnak. A Nature, bármennyire is fontos folyóirat, 5 példányban szükségtelen. A Science 3-as példányszáma is sok. A Schweizerische Med. Wochenschrift, Wiener klinische Wochenschrift 3-3 példányban járnak, amit semmi sem indokol. Valamikor jónevű lapok voltak, s az orvoskari könyvtár kezelője szerint is "kegyeletből járatják".

Az Egyetemi Könyvtár az évfolyamán ismételt felhívta az intézetek figyelmét a szovjet tudományos folyóiratok beszerzésének fontosságára.

Az intézetek felé a jövő évi folyóiratrendelés-szervezését előkészítettük. Az igénylések a folyóiratosztály összegyűjtötte, azokat a Pártbizottság által javasolt 3 tagú bizottság politikai és szakmai szempontból felülbírált és javaslatot tett bizonyos változtatásokra. A rendelkezésre álló keretek így jobban kihasználhatók, a főlős rendelések megszűnnek, s a folyóiratrendelési politikánkban érvényesíteni tudjuk a tudományos kozmopolitizmus elleni harc szempontjait.

A tanév folyamán dr. Hencz Aurél önálló könyvtáros vezetésével megindult intézetünk külön ideológiai könyvtárának működése. Vétel útján az ideológiai anyag 2236 kötettel /füzettel/ gyarapodott, olvasóinak száma kb 5000 fő volt. Az Egyetemi Könyvtár, amely a város felszabadulása után 1944 október 13-án azonnal megkezdte működését, már az első időtől kezdve nagy súlyt helyezett arra, hogy a szocialista szak- és szépirodalmi munkákat mennyi nagyobb számban szerezzék be, 1949 tavaszán külön ideológiai könyvtárt létesített. Ez a könyvtár az olvasóteremben külön felállítva tartalmazza azokat a haladó tudományos és ideológiai munkákat, amelyeket az Egyetem intézetei és a hallgatók leginkább keresnek s amelyek a tudományos oktató és kutató munka szempontjából a legfontosabbak. A könyvtár anyaga, állandó fel-frissítés és kiegészítés útján, mindenkor a legújabb és legfrissebb anyagot tartalmazza. Természetesen az Egyetemi Könyvtár e mellett a rendes raktári és olvasótermi anyagot is tervszerűen fejleszti a haladó tudomány illetve az ideológiai szempontok szem előtt tartásával.

Számokban a múlt év munkája a következőképpen fejezhető ki:

A nyomtatványosztályon beszerzeményeztünk összesen 14.362 tételben 13.164 mű 17.537 kötetet. Itt meg kell említenem, hogy miután özv. Joó Sándorné Timcsák Julia irodaigazgató kartásunk, a szerzeményezési napló vezetője, 1950. január 1-ével nyugalmába helyeztetett, a máso-

dik félővre a szerzeményezést a tisztviselői kar maga között megosztva megajánlásként végezte. Ennek eredményeként dr. Csillik Bertalan beszerzeményezett 1400, dr. Bognár Dezső 800, dr. Jezerniczky Margit 580, dr. Hencz Aurél 800, Botika Gabriella 340, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska 340, dr. Aldobolyi Nagy Helga 660, dr. Láng Mátyás 700, dr. Szabó Margit 500, Szabó Ilona 500 kötetet. A folyóiratosztály beszerzeményezett 526 tételben 38 műből 449 kötetet, a napi kurrensanyag nyilvántartása és kezelése mellett. Raktárba beszámoltunk 3677 művet, a 72.340 helyrajzi számtól a 76.016 helyrajzi számig. A szakkatalógusban 68.501 helyrajzi számtól 76.016 helyrajzi számig jutottunk el, úgy azonban, hogy a 73.004 helyrajzi számtól a 74.299 helyrajzi számig terjedő részben az orosz nyelvű és egyéb szovjet művek, az ideológiai és a fontosabb modern anyag van beszakozva, a többi anyag még a következő évben kerül beszakozásra.

A sorozatos művek osztályán a már eddig nyilvántartott anyag folytatásán kívül 107 új sorozatot dolgoztunk fel, körülbelül 1000 rész műfeldolgozásával együtt. A helyrajzi katalógus a 71.669 helyrajzi számtól a 76.016 számig érkezett el, vagyis teljesen a napi szonvonalra ért fel.

Az Országos Könyvtári Központ Címjegyzéke számára bejelentettünk külön lapokon 1405 művet. Az iroda 848 ügyiratszám alatt, a rokon tárgy anyag egy szám alatti iktatásával, ennél a számmal lényegesen nagyobb mennyiségű ügyiratot dolgozott fel.

Az igazgató az igazgatási teendőknél kívül ellátta munkanyag kiadási, raktári beállítási, bemérési, beszámozási, revizori teendőket, szerzeményezett és általában kivette részét az adminisztráció minden ágából.

A nyomtatvány /könyv/ osztályon a feldolgozás munkájának fő részét most is dr. Bognár Dezső végezte kitűnő szaktudással. A novumosztályt, a beszerzést, a könyvkötést, a statisztika összeállításának irányítását, az összes egyetemi intézetek számláinak ellenőrzését/ ez utóbbit dr. Hencz Auréllal közös munkában/ és az intézeti könyvrendeléseket dr. Moldoványi Imre intézte kitűnően, most is, mint mindig, szinte egész életét az Egyetemi Könyvtárnak szentelve. Ugyanő kezelte a kéziratokat is. A sorozatosztályt dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska gondozta kitűnő eredménnyel, maga látva el az egész osztály minden munkáját, ugyanő vezette a helyrajzi katalógust, sőt alkalmilag a duplumosztályt és a térképgyűjteményt is, számos egyéb teendő ellátása mellett. Az ideológiai osztályt, mint már említettük, kitűnő munkatársunk, dr. Hencz Aurél, vezette, aki e mellett egy kitűnő eredményű középfokú szakszervezeti szemináriumot is vezetett a könyvtári dolgozók számára. Ennek a szemináriumnak a keretében megkezdtük a szakmai szemináriumot is, dr. Hencz Aurél rendezésében, valamennyi dolgozó aktív közreműködésével. A nyomtatványosztály alfabetikus katalógusát dr. Aldobolyi Nagy Helga kezelte, aki a reference szolgálatot és az ideológiai selejtezés munkáját is végezte, minden teendőjét nagyon jó eredménnyel látva el. A nyomtatványosztály szerzeményezési munkáit dr. Láng Mátyás és özv. Joó Sándorné Timcsák Julia végezték, majd özv. Joó Sándorné rendelkezési állományba helyezése után a tisztviselői kar végezte megajánlásként, miután özv. Joó Sándorné helye az új költségvetési évben már nem töltetett be.

Dr. Láng Mátyás az idén is vezette a könyvtári orosz nyelv tanfolyamokat és pedig heti 8 órában úgy, hogy a könyvtári személyzet 4 csoportba osztva heti 2-2 órában ingyen tanulhatta, Linguaphone-hanglemezek segítségével, az orosz nyelvet az idén is. Az irodai teendőket most is Szabó Ilona látta el megszokott kitűnő munkával. A folyóiratosztály gondjainak legnagyobb részét dr. Jezerniczky Margit végezte szokott minőségű munkásságával s mellette jó munkát végzett hűséges segítő társa dr. Szabó Margit. A szakkatalógus és a csere munkáit jelesen végezte

Nagy Leopoldina, a kölcsönzést pedig az idén is Motika Gabriella látta el nagyon jó eredménnyel. Az altiszt kartársak a szokásos takarítási, fűtési, kiszolgálási munkákon kívül átbélyegeztek kb 15.000 kötet régi könyvet és kb 12.000 új könyvet, paizskát ragasztottak kb 15000 kötetre, figyelmeztető jegyet ragasztottak kb 28.000 kötetre, megszámoztak számozógéppel mintegy 60.000 kártyát és 20.000 térítvényt, házilag előállítottak kb 15.000 térítvényt, a raktárban átrendezték kb 60.000 művet, beállítottak 15 darab könyvvállványt, segédkeztek a kb 6000 darabnyi ügyességi anyag csomagolásánál, Budapestről Szegedre szállításánál és kicsomagolásánál, a kb 10.000 kötetnyi Esterházi és Vécsey anyag Budapestről Szegedre szállításánál, kb 1000 kötetnyi Országos Könyvtári Központ adomány felhordásánál, végezték a téli és a nyári nagytakarítást, élénk részt vettek a Sztálin kiállítás és a Lenin kiállítás megrendezésében, házilag előállítottak 100-100 példányban 2 szovjet-könyvjegyzéket és egy nem-szovjet eredetű külföldi könyvjegyzéket, utóbbit az egyetemi intézetek számára; végül figyelmeztető címkével láttak el mintegy 4000 kötetnyi selejtes anyagot. Ezeket a munkákat kitűnően teljesítette Sebesi József, Varró Antal, Balog András, Tóth Mihály, akiknek jó eredménnyel segített Makovics István, míg Dobay Mihály és Tóth József megfelelő munkát teljesítettek. Utóbbinak rendelkezési állományba helyezése után helyén jó munkát teljesített Kovács Ferenc. Az Orvostudományi Könyvtárban teljesített szolgálatot Pálffy Gyula és Olasz Imréné.

Mindjárt itt jelenthetjük, hogy ürvendetes esemény volt a személyzet számára az kulcsszámrendszer bevezetése, amely a könyvtári munkának teljes megbecsülését fejezte ki anyagi téren is. A könyvtári személyzet a következő besorolást nyerte:

Dr. Csillik Bertalan tudományos intézeti vezető	701.	3.
Dr. Bognár Dezső tudományos intézet vezető helyettes	702.	2.
Dr. Moldoványi Imre tud.int. osztályvezető	705.	2.
Dr. Jezerniczky Margit tud.int. osztályvezető	705.	3.
Dr. Hencz Aurél önálló könyvtáros	714.	3.
Nagy Leopoldina önálló könyvtáros	714.	3.
Motika Gabriella önálló könyvtáros	714.	3.
Dr. Szűcs Józsefné		
Barabás Piroska könyvtáros	715.	2.
Dr. Aldobolyi Nagy Helga könyvtáros	715.	2.
Dr. Szabó Margit könyvtáros	715.	2.
Dr. Láng Máttyás segédkönyvtáros	716.	3.
Pálffy Gyula segédkönyvtáros	716.	3.
Varró Antal könyvtári munkaerő	718.	2.
Balog András könyvtári munkaerő	718.	2.
Szabó Ilona könyvtári munkaerő	718.	2.
Sebesi József raktárkezelő	719.	1.
Olasz Imréné Dongó Maria raktárkezelő	719.	1.
Dobay Mihály raktárkezelő	719.	1.
Tóth Mihály raktárkezelő	719.	2.
Makovics István különleges képzettségi hivatalsegéd	84.	3.
Kovács Ferenc hivatalsegéd	85.	2.

A kulcsszámrendszer bevezetéséig tudós pótdíjban részesültek:

dr. Csillik Bertalan, dr. Jezerniczky Margit és dr. Aldobolyi Nagy Helga.

Itt jelentjük, hogy a személyzetből egyetemi előadásokat tartott dr. Csillik Bertalan mint egyetemi magántanár a budapesti Tudományegyetem Bölcsészeti Karán újperzsa irodalomtörténetből, a szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti Karán újperzsa irodalomtörténetből, a szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Karán mint megbízott előadó újperzsa nyelvből és arab nyelvből. Ugyanő résztvett a Magyar Nyelvtudományi Társaság december 19-21-i nyelvész kongressz-

szusán és 1950. június 20-22-i keleti nyelvészeti kongresszusán.

A tervköltségéből dolgozóink 11.700.- forintot jegyezték.

Kendelkezési állományba helyeztetett dr. Zéchenyi Andor c. főkönyvtárnok, özv. József Andorné Timcsák Julia irodavezető és Fátó József szegődményes. Kineveztetett intézetünkhez Kovács Ferenc hivatalsegéd.

Jelentésre érdemes betegség vagy rendkívüli szabadság az év folyamán nem fordult elő.

Három éves tervünket, rendszer költségvetési keretünkön belüli munkánkra nézve, 1949. december 21-én befejeztük. A hároméves terv keretén belül létesített az Egyetemi Könyvtár a már említett ideológiai könyvtárát. Kétségtelen, hogy ez volt a legsürgősebb teendő, hiszen az egyetemi dolgozók és a tanulóifjúság kellő száma és jó ideológiai anyaggal való ellátása az egyetemi könyvtárnak egyik legfontosabb feladata. Külön tervhitelet nem kaptunk, de ide számíthatjuk a kiállítási butorzatot, amellyel Sztálin és Lenín kiállítási tawainket megvalósíthattuk.

Ötéves tervünkben is szorosan összefonódik a szakmai s ideológiai szempontok szoros egysége. Különös gondot fordítunk arra, hogy ifjúságunk nevelésére készülő egyetemi hallgatóink ideológiai szempontból megfelelő, korszerű anyagot kapjanak kézhez. Ezért valamenyí kar igényeink figyelembevételével mellett a bölcsészatudományi anyagunknak világnézeti szempontból való alapos felfrissítését tartottuk az öt-éves terv első éve legfontosabb teendőjének. Erre nézve a karnál a szükséges lépéseket ismételtén megtettük.

Az Egyetemi Könyvtárnak különleges teljesítményei voltak az évben a szovjetkönyv-kiállítások. Már mult évi beszámolóinkban jeleztük, hogy erre az évre terveztük egy Petőfi, egy Puskin és egy Sztálin könyvkiállítást. A Petőfi és Puskin kiállítást, sajnos, nem rendezhettük meg, mert a kért kiállítási butorzatot csak decemberre kaphattuk meg, minthogy előterjesztéseink a miniszteriumban a személyzetcsere során nem intéződtek el idejében. A Puskin-jubileumban azonban mégis résztvettünk úgy, hogy a Közalakalmazottak Szabad Szakszervezete Puskin-ünnepeéhez adtunk kiállítási anyagot. Megismételt kéréseinkre megkaptuk a kellő fedezetet 10 kiállítási szekrényt és 12 kisebb kiállítási tárlóhoz. A butorzatnak pontosan a kiállítás megnyitására elkészültéért különösen halás köszönettel tartozunk dr. Trencsényi Valdpfel Imre Rector Magnificusnak, a Gazdasági Igazgató ág műszaki osztályának és Németh Andras egyetemi titkárnak, akiknek hathatós támogatása nélkül a kiállítást aligha tudtuk volna a kitűzött időpontra megnyitni.

A Sztálin-könyvkiállítást Sztálin generalissimus 70. születésnapja alkalmából 1949. december 18-án, vasárnap délelőtt 1/2 12-kor nyitottuk meg. A megnyitón beszédet mondott Sztálinról dr. Trencsényi Valdpfel Imre, az orosz irodalmat pedig dr. Erdődi József megbízott előadó ismertette. A kíséző műsort az Egyetem Orosz Intézete, illetve a Pedagógusképző Főiskola önekkara szolgáltatta. A kiállítás nyitva volt december 25-ig, naponta délelőtt 10 órától este 6 óráig. A kiállítással kapcsolatosan a szegedi Tudományegyetem tanárai előadásokat tartottak és pedig december 19-én dr. Buzs László, jog- és közigazgatás-tudományi kar dékánja: A kollektív biztonság elve és a sztálini külpolitika címmel, december 20-án dr. Ivanovics György: A mikrobiológia a Szovjetunióban címmel, december 22-én dr. Mészöly Gedeon bölcsészettudományi kar dékán: Mit köszönhet a Szovjetunióknak a finn-ugor nyelvtudomány? címmel, december 23-án pedig dr. Greguss Pál: Micsurin és a szovjet agrobiológia címmel. A kiállításban az irodalom és tudomány különböző területeiről kerekén 400 orosz nyelvű művet mutattunk be a látogató közönségnek.

1950. április 22-től 28-ig Lenin születésének 80.-ik fordulójára alkal-
mából rendeztünk orosz könyvkiállítást a Magyar-Szovjet Tarsaság
egyetemi csoportjával kapcsolatosan. A kiállítás anyaga elsősorban
Lenin hatalmas életművét mutatta be, így orosznyelvű összes műveinek
eddig megjelent 26 kötetét, Valogatott műveinek különböző nyelvű
moszkvai kiadását. Ezek a kínai, angol, német, orosz, spanyol stb.
nyelvű kiadások szemléletesen bizonyították, hogy Lenin eszméinek
diadalutját misem tartóztatathatja már fel, sem emberi, sem természeti
akadály, mert azok már a haladó emberiség közkincsévé lettek. Lenin
munkái több mint száz kötetben kerültek kiállításra, kiegészítve a
Leninről és a leninizmusról szóló irodalommal, melyben vezető része
van Lenin legújabb tanítványának, Sztálinnak. A kiállítás többi
része a Sztálin-kiállítás óta beszerzett új orosznyelvű tudományos és
szépirodalmi műveket mutatta be. Nagy érdeklődést keltettek a szovjet
kiadású történelmi fali térképek. A kiállításnak egyik érdekessége
volt az, hogy egy tárlóban a szegedi Egyetem orosz intézeteiben orosz-
ról magyarra, illetve magyarról oroszra készült fordítások voltak
kiállítva, bizonyítva, hogy Egyetemünk professzorai, hallgatói és
dolgozói az élenjáró szovjet tudomány nyomdokain haladnak. A megnyi-
tón dr. Halász Előd egyetemi ny.r.tanár tartott előadást Leninnek az
orosz irodalomra gyakorolt hatásáról. Ezen a kiállításon kerekén 450
kötet orosz kiadvány szerepelt.

A könyv ár egyébként is igyekezett olvasóit minél jobban ellátni a
szovjet tudomány és szépirodalom műveivel.

Az ideológiailag pozitív tudományos és szépirodalom propagálása
mellett a könyvtár igyekezett kiküszöbölni a forgalomból a demokráti-
kus követelményeknek meg nem felelő tudományos és szépirodalmi könyve-
ket. Egy tisztviselő, dr. Aldobolyi Nagy Helga, huzamos időn át fő-
foglalkozásnként foglalkozott a selejtezéssel. Ezt a munkát nem tekint-
jük befejezettnak, hanem újra és újra átvizsgáljuk anyagunkat a meg-
nemfelelő műveknek a forgalomból kivonása céljából.

Meg kell emlékeznünk az Egyetemi Könyvtár dolgozóinak a munkaverse-
nyekben és a megajánlási munkákban való részvételéről. A Szegedi
Tudományegyetemen a Párt és a szakszervezet 1949 november havában
indította meg a munkaversenyt. A Sztálini műszak alkalmából az Egye-
temi Könyvtár valamennyi dolgozója megtette és teljesítette is meg-
ajánlását. Az április 4-i munkaverseny alkalmával D. minősítést ért
el Balog András, C. minősítést dr. Csillik Bertalan, B. minősítést a
könyvtár 17 alkalmazottja. A május 1-i munkaverseny alkalmával
B. minősítést ért el dr. Csillik Bertalan, D. minősítést dr. Hencz
Aurél, Nagy Leopoldina, Szabó Ilona, Balog András, Varró Antal és
Tóth Mihály, C. minősítést 10 alkalmazott, B. minősítést 2. A június
28-i munkaversenyen B. minősítést ért el dr. Csillik Bertalan, D.
minősítést Nagy Leopoldina, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska, dr.
Láng Mátyás, Balog András, Varró Antal, Tóth Mihály és Makovics Ist-
ván, C. minősítést nyert 10 kartárs, B. minősítést 2. A koreai héten
B. minősítést kapott dr. Csillik Bertalan, a Balog-Jobay-Kovács-Mako-
vics-Sebesi-Tót-Varró brigád, D. minősítést dr. Hencz Aurél-dr. Moldo-
ványi Imre, dr. A. Nagy Helga, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska, C.
minősítést 3 kartárs. /Ez a nyári szünet idejére esett, ezért nem
fordul elő benne minden könyvtári dolgozó/.

Meg kell még emlékeznem arról a szorgalmas munkáról, amely az orosz
nyelvtanulás terén folyt. Ezt a pontot már érintettük, itt még arra
kell kitérnünk, hogy a június 28-i munkaverseny díjnyertesí díjainak
 kiosztása alkalmával jutalomkönyvet adtak legszorgalmasabb orosz-
nyelv-tanulóinak, és pedig a Varró-brigádból Szabó Ilona, a Balog-
brigádból Balog András, a Bognár-brigádból dr. Szűcs Józsefné Barabás
Piroska, a Moldoványi-brigádból Motika Gabriella kartársaknak; az

utóbbi brigádból Nagy Leopoldina kaptárs szóbeli elismerésben részesült.

Elismerést és köszönetet kell kifejeznünk a kiállítások rendezése körül összes tisztviselőinknek és altitjeinknek a lelkiismeretes és buzgó munkáért, különösen pedig Nagy Leopoldina és dr. Lang Mátás kaptársaknak, akik a kiállítási anyagot rendezték a szovjet könyveink katalógusait összeállították.

Az év legnehezebb kérdése most is a helykérdés volt. Köszönettel emlékezünk meg dr. Prencsenyi Waldapfel Imre rektor magnificusáról, dr. Medgyesi Andre gazdasági igazgatóról és a gazdasági igazgatóság műszaki osztályáról, akik a kérdés megoldása tárgyában sok munkát fejtettek ki. Nem rajtuk múlt, hogy a megoldás még mindig nem sikerült. Az Egyetemi Könyvtár a megfelelő elhelyezkedés érdekében igényt jelentett be a volt Hegyesrendi Gimnázium és rendház épületére dr. Waldapfel Imre miniszteri főosztályvezetőhöz. A kérdést most is állandóan színen tartjuk. Sajnos, meg kell ismételniünk szinte stereotip jelentési tételünket, mely szerint a meg nem felelő épületből kifolyó munkateljesítményhiányokért, valamint az esetleg a manifesztációkért vagy a megfélemlítően túlbiztonsági berendezésekből eredő mindennemű kárért az Egyetemi Könyvtár vezetősége és dolgozói maguktól minden felelősséget elhárítanak, mert panaszukat és tiltakozásaikat évtizedek óta ismétlik szóban és írásban a hivatalos felettes hatóságok előtt. Az Egyetemi Könyvtár vezetőségét és dolgozóit semmilyen dologi vagy büntetőjogi felelősség nem terhelheti.

Idecsatolom még az Egyetemi Könyvtár fiókjaként működő Orvoskari Könyvtár évi működéséről szóló alábbi jelentést:

Állomány az év elején	3533 kötet,
gyarapodás	95 "
Állomány az év végén	3625 kötet.

A gyarapodás 42 mű 51 kötete, továbbá 44 kötet folyóírat.
Aprónyomtatvány az év elején 1135 darab
gyarapodás 4 "
Állomány az év végén 1139 darab.

Könyvtárhasználat: az olvasók száma 1230, akik korszerűtlen megoszlásban mind 18 éven felüliek, tanultság szempontjából mind értelmiségiek.

Az olvasótermi forgalom: 297 kötet könyv, 2898 kötet folyóírat.
Kölcsönzés: 305 kötet könyv, 1840 kötet folyóírat.
Könyvtárközi kölcsönforgalomban 83 ízben vettünk igénybe idegen könyvtárt, 17 ízben ártunk rendelkezésére idegen könyvtárnak.
Az Orvoskari Könyvtár a tanév folyamán munkanapokon 10 órától 20 óráig volt nyitva, Szombatokon 8 órától 13 óráig.
Megemlítendő, hogy az Orvoskari Könyvtár 1949 november havában addigi ideiglenes elhelyezéséből, a Népi Klinikáról, visszaköltözött eredeti kibővített helyiségébe, a Belgyógyászati Klinikára.
A Belgyógyászati Klinika könyvtára a Kari Könyvtár helyiségében áll. az olvasók rendelkezésére.

Kezves kötelességemnek tartom ismételtén kifejezni köszönetemet és hálámat az Egyetem illetékes tisztségűinek sürűn tapasztalt jóakaratukért és támogatásukért, elsősorban dr. Prencsenyi Waldapfel Imre egyetemi ny.r.tanár rektor magnificusnak, dr. Hetényi Géza prorektor-nak, dr. Miklós Károly tanácsjegyzőnek, dr. Medgyesi Andre gazdasági igazgatónak, különösen pedig a Párt és a Szakszervezet egyetemi vezetőinek sok segítségükért és támogatásukért.

Jelentésem szives tudomásul vételét kérve vagyok
Üszinte tisztelettel:

Budapest, 1950. szeptember hó 5.

Dr. Csillik Bertalan
tudományos intézeti vezető,
egyetemi magántanár.

1-1950/51.éksz.

Rektor Úr !

Az Egyetemi Könyvtár 1949/50. évi működéséről jelentésemet az alábbiakban terjesztem elő:

Az Egyetemi Könyvtár szerzeményileg feltüntetett állománya

a tanév elején	164.659 mű	270.733 kötet /füzet, darab/
gyarapodás összesen	13.164 "	17.537 " "
az év végén	177.823 mű	288.270 kötet /füzet, darab/.

Ebben a kimutatásban nem szerepel a még elkezeletlen Esterházy anyag s néhány régebbi adomány, a múlt évi becslésből viszont levonásba hozando az év folyamán beszerzeményezett hátrálék-mennyiség, úgyhogy állományunkat a jelen pillanatban kerekén 295.000 kötetre /darabra, füzetre/ becsülhetjük.

A fent kimutatott gyarapodás források szerinti megoszlása:

vétel:	3177 mű	3521 darab	/20.1 %/	1009 kötet	tavaly: /8.0 %/
ajándék:	3479 "	6004 "	/34.2 %/	6795 "	/53.5 %/
csere:	28 "	103 "	/0.6 %/	76 "	/0.7 %/
ügyészségi anyag	5322 "	5716 "	/32.6 %/	4804 "	/37.8 %/
letét:	1158 "	2193 "	/12.5 %/	----	-----
	13164 mű	17537 darab	100.00 %		100.00

A vétel szemszerű és százalékos értéke jelentékenyen emelkedett az idén, ami dologi ellátásunk kedvező alakulását mutatja. A csere csendes javulást mutat, bár ezen a téren nagy nehézségeink vannak felajánlható csereanyag hiányában. Az ügyészségi anyag nagyot emelkedett, pedig a tavalyi tételben hátrálékok is voltak jelentős számban. Új tétel a letét, amely a jogakadémiáktól Egyetemünkhöz áttett anyagot jelenti.

Kiemelkedő nagyobb adományok az év folyamán:

Országos Könyvtár Központ	979 mű	2801 kötet /darab/
Birkás Géza dr. Szeged	140 "	149 "
Bálint Sándor dr. Szeged	38 "	47 "
Biblioteka Akadémii Nauk Sz.Sz.Sz.R.Leningrad	18 "	42 "
Rektori Hivatal, Szeged	22 "	34 "
Szovjet Tudományos Akadémia, Moszkva	2 "	20 "
VOKSZ, Moszkva	12 "	17 "
Belügyminisztérium	15 "	15 "
Szabó József dr. Szeged	12 "	13 "
Ogonek, Moszkva	12 "	14 "

Nagy adományt juttatott a Jog- és Közigazgatástudományi Kar Egyesített Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatólagos szerzeményezés alatt áll. Ajándékozóink között szerepel még néhány külföldi egyetemi és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtára is, de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom szemszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

helyben olvasott	1949/50	1948/49	1947/48	1946/47	1945/46	
	22.233	15.892	11.735	8.624	6.922	olvasó,
akik olvastak	32.982	24.246	26.554	17.153	18.800	kötetet.
Kölcsönvitt	8.820	8.491	7.011	5.899	4.705	kölcsönző,
	20.510	22.927	17.889	14.971	11.117	kötetet.
Összes látogató	31.053	24.383	18.746	14.523	10.627,	
akik összesen						
használtak	53.492	47.173	44.443	32.124	29.117	kötetet.

A múlt évi forgalomhoz viszonyítva

az olvasók száma emelkedett 7.229 fővel,
az olvasott művek száma nőtt 8.736 kötetten,
a kölcsönzők száma emelkedett 329 fővel,
a kölcsönzött művek száma
fogyott 2.417 kötetten.

A folyóiratolvasóterem forgalma csökkent 94 fővel,
a nagy olvasó és folyóiratolvasó
használatára emelkedett 7.235 kötetten.

Olvasók és kölcsönzők együttes száma emelkedett 7.658 fővel,
a szerzeményezett gyarapodás növekedett 4.853 kötetten.

Idegen könyvtárból kölcsönöztünk 113 esetben 114 művet 186 kötetben,
idegen könyvtárnak kölcsönadtunk 7 alkalommal 7 művet 7 kötetben.

A fizikai munkás olvasók száma az idén elérte a 224 főt, /tavaly 149 fő/, a fizikai munkás kölcsönzők száma pedig 867-re emelkedett /tavaly 720/.

A kölcsönzött művek számának csökkenése a selejtesebb szépirodalmi termékeknek a kölcsönzési forgalomból való kivonásának a következménye. A folyóiratolvasó forgalmának csökkenése onnan ered, hogy intézetünk, amely ma is a legnagyobb helyhiánnyal küzd, ezt a helyiséget kénytelen használni mindennemű összejövétel vagy házi ünnepély számára.

A mikrofilmolvasó készüléket az év folyamán 10 alkalommal használták.

Tavalyi jelentésünkben arra kellett reámutatnunk, hogy a helybenolvasás mutat csökkenő irányzatot, míg a kölcsönzés emelkedik. Ez a rendes könyvtárhasználat-fejlődéssel nem volt összeegyeztethető. A jelenlegi számok ismét azt mutatják, hogy a helybenolvasók száma nyomul előre, ami a normális olvasási viszonyok helyreállítását jelenti.

A forgalommal és gyarapodással kapcsolatosan jelentem, hogy örvendetes növekedést vett könyvtárunkban a szovjet könyvek és az ideológiai művek forgalma.

A tanév folyamán vásárlás útján 710 orosz nyelvű szovjet tudományos és szépirodalmi művel gyarapodott könyvtárunk anyag, amelynek orosz nyelvű tudományos- és szépirodalmi része ma már olyan jelentős, hogy meg kellett kezdenünk a könyvtárunkban meglévő szovjet irodalom jegyzékének sokszorosított kiadását. Ebből a jegyzékből eddig az 1. és a 2. szám jelent meg, Nagy Leopoldina önálló könyvtáros és dr. Láng Mátyás segédkönyvtáros munkájának eredményeképpen. E jegyzékeket megküldöttük az ország nagy könyvtárainak s néhány nagyobb üzemnek is. Nyugati könyvekből 18 darab volt a vétel, hazai könyvekből 2734, ebből ideológiai 2236.

A folyóiratok eredetére vonatkozólag az alábbi kimutatás adjon képet:

Az Egyetemi Könyvtárnak jár:

	ajándék	csere	vétel
nyugati	80	3	20
magyar	15		21
szovjet	23		31
népi demokratikus	4	3	--
	122	6	72

Meg kell jegyeznünk, hogy az ajándékanyag nagyrészt használhatatlan. 1-1 példány egy-egy évfolyamból, vagy hiányosan érkező sorozatok. A rendelt anyag rendszertelen, miután kénytelen a fedezethez és az igénylésekhez igazodni, akár a magyar anyag, akár a szovjet anyagot nézzük. Népidemokratikus országok rendelt anyaga hiányzik. A jövő évi rendelések során a könyvtári olvasótermi anyagot alaposan átvizsgáljuk, és biztosítjuk a szélesebb rendeltet, a rendszertelen ajándéklapokat a folyóiratolvasóból bevonjuk, folyóiratrendelésünket úgy egészítjük ki, hogy az a lehető legszélesebb területet is átfogja, s a szovjet tudomány, művészetek, társadalom, a szovjet nép életének valamennyi területét bemutassa.

Az egyetemi intézeteknek járó folyóiratok közül

nyugati	262
szovjet	44
népi demokratikus	
országok	15
	321

Az arány rossz. Az elmúlt évre az intézetek központi irányítás nélkül rendelték folyóirataikat. Így állt elő az a helyzet, hogy egyes intézetek megfelelő szovjet folyóiratanyag nélkül maradtak, más, nyugati, folyóiratokat viszont fölös példányban is járattak. A Nature, bármennyire is fontos folyóirat, 5 példányban sükségtelen. A Science 3-as példányszáma is sok. A Schweizerische Med. Wochenschrift, Wiener Klinische WocheWchricht 3-3 példányban járnak, amit semmi sem indokol. Valamikor jónevű lapok voltak, s az orvoskari könyvtár kezelője szerint is "kegyeletből járatták".

Az Egyetemi Könyvtár az évfolyamán ismételtén felhivta az intézetek figyelmét a szovjet tudományos folyóiratok beszerzésének fontosságára.

Az intézetek felé a jövő évi folyóiratrendelés-szervezését előkészítettük. Az igényléseket a folyóiratosztály összegyűjtötte, azokat a Pártbizottság által javasolt 3 tagu bizottság politikai és szakmai szempontból felülbírált és javaslatot tett bizonyos változtatásokra. A rendelkezésre álló keretek így jobbankihasználhatók, a fölös rendelések megszűnnek, s a folyóiratrendelési politikánkban érvényesíteni tudjuk a tudományos kozmopolitizmus elleni harc szempontjait.

A tanév folyamán dr. Hencz Aurél önálló könyvtáros vezetésével megindult intézetünk külön ideológiai könyvtárának működése. Vétel útján az ideológiai anyag 2236 kötetel /füzettel/ gyarapodott, olvasóinak száma kb 5000 fő volt. Az Egyetemi Könyvtár, amely a város felszabadulása után 1944 október 13-án azonnal megkezdte működését, már az első időtől kezdve nagy súlyt helyezett arra, hogy a szocialista szak- és szépirodalmi munkákat mennél nagyobb számban szerezzé be, 1949 tavaszán külön ideológiai könyvtárt létesített. Ez a könyvtár az olvasóteremben külön felállítva tartalmazza azokat a haladó tudományos és ideológiai munkákat, amelyeket az Egyetem intézetei és a hallgatók leginkább keresnek s amelyek a tudományos oktató és kutató munka szempontjából a legfontosabbak. A könyvtár anyaga, állandó fel-frissítés és kiegészítés útján, mindenkor a legújabb és legfrissebb anyagot tartalmazza. Természetesen az Egyetemi Könyvtár e mellett a rendes raktári és olvasótermi anyagot is tervszerűen fejleszti a haladó tudomány illetve az ideológiai szempontok szemfőltt tartásával.

Számokban a mult év munkája a következőképen fejezhető ki:

A nyomtatványosztályon beszerzeményeztünk összesen 14.362 tételben 13.164 mű 17.537 kötetet. Itt meg kell említenem, hogy miután özv. Joó Sándorné Timcsák Julia irodaigazgató kartársunk, a szerzeményezési napló vezetője, 1950 január 1-ével nyugalomba helyeztetett, a máso-

dik félévre a szerzeményezést a tisztviselői kar maga között megosztva megajánlásképen végezte. Ennek eredményeképpen dr. Csillik Bertalan beszerzeményezett 1400, dr. Bognár Dezső 800, dr. Jezerniczky Margit 580, dr. Hencz Aurél 800, Motika Gabriella 340, dr. Szücs Józsefné Barabás Piroska 340, dr. Aldobolyi Nagy Helga 660, dr. Láng Mátyás 700, dr. Szabó Margit 500, Szabó Ilona 500 kötetet. A folyóiratosztály beszerzeményezett 526 tételben 38 műből 449 kötetet, a napi kurrensanyag nyilvántartása és kezelése mellett. Raktárba beszámoltunk 3677 művet, a 72.340 helyrajzi számtól a 76.016 helyrajzi számig. A szakkatalógusban 68.501 helyrajzi számtól 76.016 helyrajzi számig jutottunk el, úgy azonban, hogy a 73.004 helyrajzi számtól a 74.299 helyrajzi számig terjedő részben az orosz nyelvű és egyéb szovjet művek, az ideologiai és a fontosabb modern anyag van beszakozva, a többi anyag még a következő évben kerül beszakozásra.

A sorozatos művek osztályán a már eddig nyilvántartott anyag folytatásán kívül 107 új sorozatot dolgoztunk fel, körülbelül 1000 részmű feldolgozásával együtt. A helyrajzi katalógus a 71.669 helyrajzi számtól a 76.016 számig érkezett el, vagyis teljesen a napi színvonalra ért fel.

Az Országos Könyvtári Központ Címjegyzéke számára bejelentettünk külön lapokon 1405 művet. Az iroda 848 ügyiratszám alatt, a rokon tárgy anyag egy szám alatti iktatásával, ennél a számnál lényegesen nagyobb mennyiségű ügyiratot dolgozott fel.

Az igazgató az igazgatási teendőkön kívül ellátta a munkaanyag kiadási, raktári beállítási, bemérési, beszámozási, revizori teendőket, szerzeményezett és általában kivette részét az adminisztráció minden ágából.

A nyomtatvány /könyv/ osztályon a feldolgozás munkájának fő részét most is dr. Bognár Dezső végezte kitűnő szaktudással. A novumosztályt, a beszerzést, a könyvkötést, a statisztika összeállításának irányítását, az összes egyetemi intézetek számláinak ellenőrzését/ez utóbbit dr. Hencz Auréllal közös munkában/ és az intézeti könyvrendeléseket dr. Moldoványi Imre intézte kitűnően, most is, mint mindig, szinte egész életét az Egyetemi Könyvtárnak szentelve. Ugyanő kezelte a kéziratokat is. A sorozatosztályt dr. Szücs Józsefné Barabás Piroska gondozta kitűnő eredménnyel, maga látva el az egész osztály minden munkáját, ugyanő vezette a helyrajzi katalógust, sőt alkalmilag a duplumosztályt és a térképgyűjteményt is, számos egyéb teendő ellátása mellett. Az ideologiai osztályt, mint már említettük, kitűnő munkatársunk, dr. Hencz Aurél, vezette, aki e mellett egy kitűnő eredményű középfoku szakszervezeti szemináriumot is vezetett a könyvtári dolgozók számára. Ennek a szemináriumnak a keretében megkezdtük a szakmai szemináriumot is, dr. Hencz Aurél rendezésében, valamennyi dolgozó aktív közreműködésével. A nyomtatványosztály alfabetikus katalógusát dr. Aldobolyi Nagy Helga kezelte, aki a reference szolgálatot és az ideologiai selejtezés munkáját is végezte, minden teendőjét nagyon jó eredménnyel látva el. A nyomtatványosztály szerzeményezési munkáit dr. Láng Mátyás és özv. Joó Sándorné Timcsák Julia végezték, majd özv. Joó Sándorné rendelkezési állományba helyezése után a tisztviselői kar végezte megajánlásképen, miután özv. Joó Sándorné helye az új költségvetési évben már nem töltetett be.

Dr. Láng Mátyás az idén is vezette a könyvtári orosz nyelv tanfolyamokat és pedig heti 8 órában úgy, hogy a könyvtári személyzet 4 csoportba osztva heti 2-2 órában ingyen tanulhatta, Lingua-phone-hanglemezek segítségével, az orosz nyelvet az idén is. Az irodai teendőket most is Szabó Ilona látta el megszokott kitűnő munkával. A folyóiratosztály gondjainak legnagyobb részét dr. Jezerniczky Margit végezte szokott minőségű munkásságával s melléte jó munkát végzett hűséges segítő társa dr. Szabó Margit. A szakkatalógus és a csere munkáit jelesen végezte

Nagy Leopoldina, a kölesönzést pedig az idén is Motika Gabriella látta el nagyon jó eredménnyel. Az altiszt kartársak a szokásos takarítási, fűtési, kiszolgálási munkákon kívül átbélyegeztek kb 15.000 kötet régi könyvet és kb 12.000 új könyvet, paizskát ragasztottak kb 15.000 kötetre, figyelmeztető jegyet ragasztottak kb 28.000 kötetre, megszámoztak számozógéppel mintegy 60.000 kártyalapot és 20.000 térítvényt, házilag előállítottak kb 15.000 térítvényt, a raktárban átrendezték kb 60.000 művet, beállítottak 15 darab könyvvállványt, segédkeztek a kb 6000 darabnyi ügyességi anyag csomagolásánál, Budapestről Szegedre szállításánál és kicsomagolásánál, a kb 10.000 kötetnyi Esterházi és Vécsey anyag Budapestről Szegedre szállításánál, kb. 1000 kötetnyi Országos Könyvtári Központ adomány felhordásánál, végezték a téli és a nyári nagytakarítást, élénk részt vettek a Sztálin kiállítás és a Lenin kiállítás megrendezésében, házilag előállítottak 100-100 példányban 2 szovjet-könyvjegyzéket és egy nem-szovjet eredetű külföldi könyvjegyzéket, utóbbit az egyetemi intézetek számára; végül figyelmeztető címkével láttak el mintegy 4000 kötetnyi selejtes anyagot. Ezeket a munkákat kitűnően teljesítette Sebesi József, Varró Antal, Balog András, Tóth Mihály, akiknek jó eredménnyel segített Makovics István, míg Dobay Mihály és Tóth József megfelelő munkát teljesítettek. Utóbbinak rendelkezési állományba helyezése után helyén jó munkát teljesített Kovács Ferenc. Az Orvostudományi Könyvtárban teljesített szolgálatot Pálffy Gyula és Olasz Imréné.

Mindjárt itt jelenthetjük, hogy örömdíjazott volt a személyzet számára a kulcsszámrendszer bevezetése, amely a könyvtári munkának teljes megbecsülését fejezte ki anyagi téren is. A könyvtári személyzet a következő besorolást nyerte:

Dr. Csillik Bertalan	tudományos intézeti vezető	701.	3.
Dr. Bognár Dezső	tudományos intézeti vezető helyettes	702.	2.
Dr. Moldoványi Imre	tud.int. osztályvezető	705.	2.
Dr. Jezerniczky Margit	tud.int. osztályvezető	705.	3.
Dr. Hencz Aurél	önálló könyvtáros	714.	3.
Nagy Leopoldina	önálló könyvtáros	714.	3.
Motika Gabriella	önálló könyvtáros	714.	3.
Dr. Szűcs Józsefné			
Barabás Piroska	könyvtáros	715.	2.
Dr. Aldobolyi Nagy Helga	könyvtáros	715.	2.
Dr. Szabó Margit	könyvtáros	715.	2.
Dr. Láng Mátyás	segédkönyvtáros	716.	3.
Pálffy Gyula	segédkönyvtáros	716.	3.
Varró Antal	könyvtári munkaerő	718.	2.
Balog András	könyvtári munkaerő	718.	2.
Szabó Ilona	könyvtári munkaerő	718.	3.
Sebesi József	raktárkezelő	719.	1.
Olasz Imréné Dongó Mária	raktárkezelő	719.	1.
Dobay Mihály	raktárkezelő	719.	1.
Tóth Mihály	raktárkezelő	719.	2.
Makovics István	különleges képzettségű hivatalsegéd	84.	3.
Kovács Ferenc	hivatalsegéd	85.	2.

A kulcsszámrendszer bevezetéséig tudós pótdíjban részesültek:

dr. Csillik Bertalan, dr. Jezerniczky Margit és dr. Aldobolyi Nagy Helga.

Itt jelentjük, hogy a személyzetből egyetemi előadásokat tartott dr. Csillik Bertalan mint egyetemi magántanár a Budapesti Tudományegyetem Bölcsészeti Karán újperzsa irodalomtörténetből, a szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti Karán újperzsa irodalomtörténetből, a szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Karán mint megbízott előadó újperzsa nyelvből és arab nyelvből. Ugyanő résztvett a Magyar Nyelvtudományi Társaság december 19-21-i nyelvész kongressz-

szusán és 1950. június 20-22- keleti nyelvészeti kongresszusán. Az 1949. évi költségvetésből dolgozóink 11700. forintot jegyeztek.

Rendelkezési állományba helyeztetett dr. Széchenyi Sándor c. főkönyvtárnok, özv. Joó Sándorné Timcsák Julia irodaigazgató és Tóth József szegődményes. Kineveztetett intézetünkhöz Kovács Ferenc hivatalsegéd.

Jelentésre érdemes betegség vagy rendkívüli szabadság az év folyamán nem fordult elő.

Három éves tervünket, rendes költségvetési keretünkön belüli munkánkra nézve, 1949. december 21-én befejeztük. A hároméves terv keretén belül létesítette az Egyetemi Könyvtár a már említett ideológiai könyvtárát. Kétségtelen, hogy ez volt a legsürgősebb teendő, hiszen az egyetemi dolgozók és a tanulóifjúság kellő számu és jó ideológiai anyaggal való ellátása az egyetemi könyvtáraknak egyik legfontosabb feladata. Külön tervhitelt nem kaptunk, de ide számíthatjuk a kiállítási butorzatot, amellyel Sztálin és Lenin kiállítási terveinket megvalósíthattuk.

Ötéves tervünkben is szorosan összefonódik a szakmai s ideológiai szempontok szoros egysége. Különös gondot fordítunk arra, hogy ifjúságunk nevelésére készülő egyetemi hallgatóink ideológiai szempontból megfelelő, korszerű anyagot kapjanak kézhez. Ezért valamennyi kar igényeinek figyelembevétele mellett a bölcsészettudományi anyagunknak világnézeti szempontból való alapos felfrissítését tartottuk az öt-éves terv első éve legfontosabb teendőjének. Erre nézve a karnál a szükséges lépéseket ismételten megtettük.

Az Egyetemi Könyvtárnak különleges teljesítményei voltak az évben a szovjetkönyv-kiállítások. Már mult évi beszámolónkban jeleztük, hogy erre az évre terveztünk egy Petőfi, egy Puskin és egy Sztálin könyvkiállítást. A Petőfi és Puskin kiállítást, sajnos, nem rendezhettük meg, mert a kért kiállítási butorzatot csak decemberre kaphattuk meg, minthogy előterjesztéseink a miniszteriumban a személyzetcsere során nem intéződtek el idejében. A Puskin-jubileumban azonban mégis résztvettünk úgy, hogy a Közalkalmazottak Szabad Szakszervezete Puskin-ünnepségéhez adtunk kiállítási anyagot. Megismételt kéréseinkre megkaptuk a kellő fedezetet 10 kiállítási szekrény és 12 kisebb kiállítási tárlóhoz. A butorzatnak pontosan a kiállítás megnyitására elkészültéért különösen hálás köszönettel tartozunk dr. Trencsényi Waldapfel Imre Rector Magnificusnak, a Gazdasági Igazgatóság műszaki osztályának és Németh András egyetemi titkárnak, akiknek hathatós támogatása nélkül a kiállítást aligha tudtuk volna a kitűzött időpontra megnyitni.

A Sztálin-könyvkiállítást Sztálin generalisszimusz 70. születésnapja alkalmából 1949. december 18-án, vasárnap délelőtt 1/2 12-kor nyitottuk meg. A megnyitón beszédet mondott Sztálinról dr. Trencsényi Waldapfel Imre, az orosz irodalmat pedig dr. Erdődi József megbízott előadó ismertette. A kísérő műsort az Egyetem Orosz Intézete, illetve a Pedagógusképző Főiskola énekkara szolgáltatta. A kiállítás nyitva volt december 25-ig, naponta délelőtt 10 órától este 6 óráig. A kiállítással kapcsolatosan a szegedi Tudományegyetem tanárai előadásokat tartottak és pedig december 19-én dr. Buza László, a jog- és közigazgatástudományi kar dékánja: A kollektív biztonság elve és a sztálini külpolitika címmel, december 20-án dr. Ivanovics György: A mikro- és ideológia a Szovjetunióban címmel, december 22-én dr. Mészöly Gedeon bölcsészettudományi kari dékán: Mit köszönhet a Szovjetuniónak a finn-ugor nyelvtudomány? címmel, december 23-án pedig dr. Greguss Pál: Micsurin és a szovjet agrobiológia címmel. A kiállításon az irodalom és tudomány különböző területeiről kerekén 400 orosz nyelvű művet mutattunk be a látogató közönségnek.

1950. április 22-től 28-ig Lenin születésének 80.-ik fordulójára alkal-
mából rendeztünk orosz könyvkiállítást a Magyar-Szovjet Társaság
egyetemi csoportjával kapcsolatosan. A kiállítás anyaga elsősorban
Lenin hatalmas életművét mutatta be, így orosznyelvű összes műveinek
eddig megjelent 26 kötetét, Válogatott műveinek különböző nyelvű
moszkvai kiadásait. Ezek a kínai, angol, német, olasz, spanyol stb.
nyelvű kiadások szemléletesen bizonyították, hogy Lenin eszméinek
diadalutját misem tartóztathatja már fel, sem emberi, sem természeti
akadály, mert azok már a haladó emberiség közkincsévé lettek. Lenin
munkái több mint száz kötetben kerültek kiállításra, kiegészítve a
Leninről és a leninizmusról szóló irodalommal, melyben vezető része
van Lenin leghűségesebb tanítványának, Sztálinnak. A kiállítás többi
része a Sztálin-kiállítás óta beszerzett új orosznyelvű tudományos és
szépirodalmi műveket mutatta be. Nagy érdeklődést keltettek a szovjet
kiadásu történelmi fali térképek. A kiállításnak egyik érdekessége
volt az, hogy egy tárlóban a szegedi Egyetem egyes intézeteiben orosz-
ról magyarra illetve magyarról oroszra készült fordítások voltak
kiállítva, bizonyítva, hogy Egyetemünk professzorai, hallgatói és
dolgozói az élenjáró szovjet tudomány nyomdokain haladnak. A megnyi-
tón dr. Halász Előd egyetemi ny.r.tanár tartott előadást Leninnek az
orosz irodalomra gyakorolt hatásáról. Ezen a kiállításon kerekén 450
kötet orosz kiadvány szerepelt.

A könyvtár egyébként is igyekezett olvasóit minél jobban ellátni a
szovjet tudomány és szépirodalom műveivel.

Az ideologiailag pozitív tudományos és szépirodalom propagálása
mellett a könyvtár igyekezett kiküszöbölni a forgalomból a demokráti-
kus követelményeknek meg nem felelő tudományos és szépirodalmi könyve-
ket. Egy tisztviselő, dr. Aldobolyi Nagy Helga, huzamos időn át fő-
foglalkozásként foglalkozott a selejtezéssel. Ezt a munkát nem tekint-
jük befejezettnek, hanem újra és újra átvizsgáljuk anyagunkat a meg-
nemfelelő műveknek a forgalomból kivonása céljából.

Meg kell emlékeznünk az Egyetemi Könyvtár dolgozóinak a munkaverse-
nyekben és a megajánlasi munkákban való részvételéről. A Szegedi
Tudományegyetemen a Párt és a szakszervezet 1949 november havában
indította meg a munkaversenyt. A Sztálini műszak alkalmából az Egye-
temi Könyvtár valamennyi dolgozója megtette és teljesítette is meg-
ajánlását. Az április 4-i munkaverseny alkalmával D. minősítést ért
el Balog András, C. minősítést dr. Csillik Bertalan, B. minősítést
a könyvtár 17 alkalmazottja. A május 1-i munkaverseny alkalmával
E. minősítést ért el dr. Csillik Bertalan, D. minősítést dr. Hencz
Aurél, Nagy Leopoldina, Szabó Ilona, Balog András, Varró Antal és
Tóth Mihály, C. minősítést 10 alkalmazott, B. minősítést 2. A június
28-i munkaversenyen E. minősítést ért el dr. Csillik Bertalan, D.
minősítést Nagy Leopoldina, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska, dr.
Láng Mátyás, Balog András, Varró Antal, Tóth Mihály és Makovics Ist-
ván, C. minősítést nyert 10 kartárs, B. minősítést 2. A koreai Héten
E minősítést kapott dr. Csillik Bertalan, a Balog-Dobay-Kovács-Mako-
vics-Sebesi-Tóth-Varró brigád, D. minősítést dr. Hencz Aurél-dr. Moldo-
ványi Imre, dr. A. Nagy Helga, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska, C.
minősítést 3 kartárs. /Ez a nyári szünet idejébe esett, ezért nem
fordul elő benne minden könyvtári dolgozó/.

Meg kell még emlékeznem arról a szorgalmas munkáról, amely az orosz
nyelvtanulás terén folyt. Ezt a pontot már érintettük, itt még arra
kell kitérnünk, hogy a június 28-i munkaverseny díjnyertesi díjainak
kiosztása alkalmával jutalomkönyvet adtunk legszorgalmasabb orosz-
nyelv-tanulóinknak, és pedig a Varró-brigádból Szabó Ilona, a Balog-
brigádból Balog András, a Bognár-brigádból dr. Szűcs Józsefné Barabás
Piroska, a Moldoványi-brigádból Motika Gabriella kartársaknak; az

utóbbi brigádból Nagy Leopoldina kartárs szóbeli elismerésben részesült.

Elismerést és köszönetet kell kifejeznünk a kiállítások rendezése körül összes tisztviselőinknek és altisztjeinknek a lelkiismeretes és buzgó munkáért, különösen pedig Nagy Leopoldina és dr. Láng Mátyás kartársaknak, akik a kiállítási anyagot rendezték s szovjet könyveink katalógusait összeállították.

Az év legnehezebb kérdése most is a helykérdés volt. Köszönettel emlékezünk meg dr. Trencsényi Waldapfel Imre Rector Magnificusról, dr. Medgyesi Endre gazdasági igazgatóról és a gazdasági igazgatóság műszaki osztályáról, akik a kérdés megoldása tárgyában sok munkát fejtettek ki. Nem rajtuk múlt, hogy a megoldás még mindig nem sikerült. Az Egyetemi Könyvtár a megfelelő elhelyezkedés érdekében igényt jelentett be a volt Kegyesrendi Gimnázium és rendház épületére dr. Waldapfel Imre miniszteri főosztályvezetőhöz. A kérdést azóta is állandóan színen tartjuk. Sajnos, meg kell ismételniünk szinte stereotip jelentési tételünket, mely szerint a meg nem felelő épületből kifolyó munkateljesítményhiányokért, valamint az esetleges mennyezetleszakadásért vagy a megfelelő tényleges tűzbiztonsági berendezésekből eredő mindennemű kárért az Egyetemi Könyvtár vezetősége és dolgozói maguktól minden felelősséget elhárítanak, mert panaszait és tiltakozásait évtizedek óta ismétlik szóban és írásban a hivatalos felettes hatóságok előtt. Az Egyetemi Könyvtár vezetőségét és dolgozóit semmi nem dologi vagy büntetőjogi felelősség nem terhelheti.

Idecsatolom még az Egyetemi Könyvtár fiókjaként működő Orvostári Könyvtár ezévi működéséről szóló alábbi jelentést:

állomány az év elején 3533 kötet,

gyarapodás 95 "

állomány az év végén 3625 kötet.

A gyarapodás 42 mű 51 kötete, továbbá 44 kötet folyóirat.

Aprónyomtatvány az év elején 1135 darab

gyarapodás 4 "

állomány az év végén 1139 darab.

Könyvtárhasználat: az olvasók száma 1230, akik korszerűtlen megosztásban minden 18 éven felüliek, tanultság szempontjából mind értelmiségiek.

Az olvasótermi forgalom: 297 kötet könyv, 2808 kötet folyóirat.

Kölcsönzés: 305 kötet könyv, 1840 kötet folyóirat.

Könyvtárközi kölcsönforgalomban 83 ízben vettünk igénybe idegen könyvtárat, 17 ízben álltunk rendelkezésére idegen könyvtárnak.

Az Orvostári Könyvtár a tanév folyamán munkanapokon 10 órától 20 óráig volt nyitva, szombatokon 8 órától 13 óráig.

Megemlítendő, hogy az Orvostári Könyvtár 1949 november havában addigi ideiglenes elhelyezéséből, a Női Klinikáról, visszaköltözött eredeti kibővített helyiségébe, a Belgyógyászati Klinikára.

A Belgyógyászati Klinika könyvtára a Kari Könyvtár helyiségében áll az olvasók rendelkezésére.

Kedves kötelességemnek tartom ismételten kifejezni köszönetemet és hálámat az Egyetem illetékes tényezőinek sűrűn tapasztalt jóakarataukért és támogatásukért, elsősorban dr. Trencsényi Waldapfel Imre egyetemi ny.r.tanár Rector Magnificusnak, dr. Hetényi Géza prorektor-nak, dr. Miklós Károly tanácsjegyzőnek, dr. Medgyesi Endre gazdasági igazgatónak, különösen pedig a Párt és a Szakszervezet egyetemi vezetőinek sok segítségükért és támogatásukért.

Jelentésem szíves tudomásul vételét kérve vagyok
őszinte tisztelettel

Szeged, 1950. szeptember hó 5.

Dr. Csillik Bertalan
tudományos intézeti vezető,
egyetemi magántanár.

1-1950/51. ek

Wm
Mala

Dr. Kalmar László

11/29

A szegedi egyetemi könyvtári dolgozók szakmai-ideológiai továbbképzése.

A köznevelésügyi alkalmazottak szolgálati viszonyának rendezésével kapcsolatosan kiadott kormányrendelet nagy nyomatékka emeli ki, hogy a "munka eredményesebbé tétele, valamint a szocialista tervgazdálkodás érdekében a hivatalvezető a szakszervezettel egyetértésben gondoskodni köteles az alkalmazottak szakmai és politikai ismereteinek fejlesztéséről." A szegedi Egyetemi Könyvtár dolgozói már a rendelet megjelenése előtt elindították többirányú szakmai és politikai képzésüket. Ez év tavaszán az Országos Könyvtári Központ kiadta magyar nyelven 40 füzetben a legkiválóbb szovjet könyvtárosok által írt, elméleti és gyakorlati könyvtártannal kapcsolatos előadásokat. Ezeknek az előadásoknak az alapján nagy lelkesedéssel indult el az Egyetemi Könyvtárban a szakmai-ideológiai továbbképző tanfolyam. Minden dolgozó résztvesz az anyag feldolgozásában. Ismertetik a szovjet szerző anyagát majd pedig megbeszélik, miként lehet alkalmazni a gazdag szovjet tapasztalatokat a mi könyvtári viszonyainkra.

Kétségtelen, hogy a tanfolyam s az ott szerzett ismeretek jelentős mértékben hozzá fognak járulni a szegedi Egyetemi Könyvtár munkájának eredményesebbé tételéhez.

El ezzel is bizonyítottuk, hogy az

A szegedi Egyetemi Könyvtár ideológiai szempontból revideálja egész anyagát.

A szegedi Egyetemi Könyvtár felsőbb rendelkezés bevarása nélkül már korábban megkezdte könyvtári anyagának átnézését abból a szempontból, hogy az mennyiben felel meg a demokratikus követelményeknek s hogy az e szempontból meg nem felelő könyveket a forgalomból kivonja s csak tudományos célra adja kézbe. A meg nem felelő könyvek kartotéklapjait az alfabetikus katalógusból kiemelik, s csak a szakkatalógusban maradnak bent, megfelelő megkülönböztető jelzéssel ellátva. Egy tisztviselő jelenleg főmunkakör gyanánt foglalkozik ezzel a kérdéssel. Ennek a rendezésnek kettős célja van: egyrésztől kivonni az ideológiai szempontból káros, vagy felesleges műveket a forgalomból, másrésztől viszont átirányítani az olvasók figyelmét a szocialista-kommunista s általában a haladó szellemű irodalomra. Természetesen a könyveknek a forgalomból való kivonása nem egyszerű adminisztratív kérdés. A Könyvtár dolgozói ezzel kapcsolatosan az olvasóközönség között megfelelő tájékoztató, felvilágosító munkát fejtenek ki. Meg kell győzni az olvasót, hogy egyes művek milyen káros hatást tudnak kiváltani a társadalomban, másrésztől, hogy a haladó szellemű irodalom mennyivel többet és jobbat tud nyújtani.

A selejtezés állandó, folyamatos munka, s azt a legnagyobb éberséggel hajtja végre a Könyvtár, de nem feledkezik meg arról sem, hogy a haladó szellemű kutatók részére kritikai célokra ezek a munkák is rendelkezésre álljanak. *A selejtezés munkáját a Szegedi Nagy Helga Könyvtár végzi.*

tett Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatódólagos szervezés alatt áll. Ajándékozóink között szerepel még néhány külföldi egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtára is, de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom számszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

Könyvkiállítások a Szegedi Egyetemi Könyvtárban. A Szegedi Egyetemi Könyvtárnak az 1949/50. tanévben régi vágya teljesült: megkezdhette a rendszeres könyvkiállításokat. Ezt főleg a közoktatásügyi kormányzat megértő támogatásának köszönheti, mert már az első kiállításra megfelelő kiállítási butorzattal látta el.

Az 1949. decemberében megrendezett nagysikerű Sztálin-kiállítás után a második könyvtárkiállítása a Lenin-kiállítás, amelyet a Magyar-Szovjet Társaság szegedi egyetemi szervezetével karöltve rendeztek meg az egyetem aulájában. 1950. április 22-én, Lenin születése napján, nyílt meg és április 28-ig volt nyitva. A kiállítás anyaga elsősorban Lenin hatalmas életművét mutatta be: diszes kiadású Összes Műveinek eddig megjelent 26 kötetét, Válogatott Műveinek különböző nyelvű moszkvai kiadásait. Ezek a kínai, angol, német, olasz, spanyol stb. nyelvű kiadások ékesen bizonyítják, hogy Lenin eszméinek diadalmas útját misem tartózhathatja már fel: sem emberi, sem természeti akadály, mert azok már a haladó emberiség közkincsévé lettek. Lenin munkái több, mint 100 kötetben kerültek kiállításra, kiegészítve a Leninről és a leninizmusról szóló irodalommal, melyben vezető része van "Lenin leghűségesebb tanítványának", Sztálinnak. A kiállítás többi része bemutatta azt az új szovjet tudományos és szépirodalmi anyagot, melyet a könyvtár a Sztálin-kiállítás óta szerzett be.

A kiállítás érdekességét és jelentőségét emelte, hogy az egyik tárlóban a szegedi Egyetem egyes intézeteiben készült oroszról magyarra és magyarból oroszra fordított tudományos munkákat helyezték el, ezzel is bizonyítva, hogy az Egyetem hallgatói és dolgozói az élenjáró szovjet tudomány nyomdokain haladnak.

Orosz nyelvi tanfolyam a szegedi Egyetemi
Könyvtárban.

A szegedi Egyetemi Könyvtár tisztviselői már 1948-ban nagy hiánycsúszást érezték az orosz nyelvben való megfelelő jártasságnak. 1948 őszén indult meg minden felsőbb rendelkezés nélkül a könyvtári tisztviselők részére 2 csoportban orosz nyelv-tanfolyam. F.év elején pedig az időközben alkalmazott új tisztviselők, a könyvtári raktárkezelők s hivatalsegédek részére indult meg 2 orosz nyelvtanfolyam. Jelenleg tehát 4 csoportban folyik orosz nyelvoktatási munka a Könyvtárban. A dolgozók nagy kedvvel s eredményesen tanulják az orosz nyelvet. Ez irányu munkájának egyik jelentős teljesítményeként f. évben már az új szovjet könyvekről két jegyzéket adtak ki s a jegyzékekben az orosz könyvcímeket magyar nyelven is közölték. A jegyzékek jelentős tudományos segítséget nyújtanak az egyetemi intézeteknek és az üzemeknek. Jelenleg a Könyvtár valamennyi dolgozója részt vesz az orosz nyelvi oktatásban. A könyvtár igazgatója a munkaverseny-díjkiosztó ünnepélyen ismertek. A könyvtári dolgozók az elmúlt fél

allka m.

a le ki

sitt

Ministerium

Özsef dr. Szeged

• LOSZKA

17

12

12

—

13

14

19

99

Nagy adományt juttatott a Jog- és Közigazgatástudományi Kar Egyesített Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatólagos szerzeményezés alatt áll. Ajándékozókink között szerepel még néhány külföldi egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtára is, de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom számszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

Egyetemi Könyvtár
működéséről.

Ideológiai	2236	Orosz	769
Orosz	769	Nyugati	18
Nyugati	18	Hazai	2734
Egyéb	498		3521
	3521		

sem az alábbi

mánya
zet, darab/
" "
zet, darab/.
Esterházy anyag s
levonásba hozandó
ugyhogy állomá-
darabra, füzetre/

A fent kimutatott gyarapodás források szerinti megoszlása:

vétel:	3177 mű	3521 darab	/20.1.4/	1009 kötet	/8.0 %/
ajándék:	3479 "	6004 "	/34.2 %/	6795 "	/53.5 %/
	"	103 "	/0.6 %/	"	/0.7 %/

Szakszervezeti szemináriumi munka a szegedi
Egyetemi Könyvtárban.

A szegedi Egyetemi Könyvtár dolgozói nagy súlyt helyeznek arra, hogy ideológiai ismereteiket gyarapítsák. 1950. január havában indult meg valamennyi könyvtári dolgozó részvételével haladó szakszervezeti szemináriumunk. A szeminárium munkája a szakszervezet által kiadott anyagot ölelte fel. A megadott anyagon túlmenően azonban a szemináriumi munkaközösség feldolgozta az elmúlt fél évben elhangzott kiemelkedő politikai beszédeket, Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Révai József utmutató beszédeit, s nagy részletességgel tárgyalták meg a pártnak a kultuszminisztérium működésével kapcsolatos kritikáját. A munka értékesebbé s eredményesebbé tétele érdekében a szemináriumi munkaközösség megtárgyalta a Könyvtár politikai, ideológiai, könyvtár- és kulturpolitikai kérdéseit is. A szeminárium záróünnepélyét jul. 5.-én tartották meg. Az összefoglaló is kiemelkedően mutatta meg azt a nagy ideológiai fejlődést, melyet a könyvtári dolgozók az elmúlt fél év alatt értek el.

Belső minisztérium	12	13	"
Szabó József dr. Szeged	12	13	"
Ogonek, Moszkva	12	14	"

Nagy adományt juttatott a Jog- és Közigazgatástudományi Kar Egyesített Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatódólagos szerzés alatt áll. Ajándékozókink között szerepel még néhány külföldi egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtára is, de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom számszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

K.C. bejelentés

349. júl. 1-től

950. jún. 24-ig

1000
140
125
140

1405 mü

707 mü

Tárgy: Jelentés az Egyetemi Könyvtár
1949/50. évi működéséről.

Hiv.sz.: 0

Melléklet: 1 köteg.

1950. évi működéséről jelentésem az alábbiak

szerekenyileg feltüntetett állománya

164.659 mü 270.733 kötet /füzet, darab/

13.164 " 17.537 " " "

177.823 mü 288.270 kötet /füzet, darab/.

am szerepel a még elkezeletlen Esterházy anyag s
a mult évi becslésből viszont levonásba hozandó
az év folyamán beszerezményezett hátrálék-mennyiség, ugyhogy állomá-
nyunkat a jelen pillanatban kerekén 295.000 kötetre /darabra, füzetre/
becsülhetjük.

A fent kimutatott gyarapodás források szerinti megoszlása:

					tavaly:
vétel:	3177 mü	3521 darab	/20.1 %/	1009 kötet	/8.0 %/
ajándék:	3479 "	6004 "	/34.2 %/	6795 "	/53.5 %/
csere:	28 "	103 "	/0.6 %/	76 "	/0.7 %/
ügyészsegi					
anyag:	5322 "	5716 "	/32.6 %/	4804 "	/37.8 %/
letét:	1158 "	2193 "	/12.5 %/	----	-----
	13164 mü	17537 darab	100.00 %		100.00%

A vétel számszerű és százalékos értéke jelentékenyen emelkedett az
idén, ami dologi ellátásunk kedvező alakulását mutatja. A csere csende-
javulást mutat, bár ezen a téren nagy nehézségeink vannak felajánlható
csereanyag hiányában. Az ügyészsegi anyag nagyot emelkedett, pedig a
tavalyi tételben hátrálékok is voltak jelentős számban. Új tétel a
letét, amely a jogakadémiaktól Egyetemünkhöz áttett anyagot jelenti.

Kiemelkedő nagyobb adományok az év folyamán:

Országos Könyvtári Központ	979 mü	2801 kötet /darab/
Birkás Géza dr. Szeged	140 "	149 "
Bálint Mándor dr. Szeged	38 "	47 "
Biblioteka Akadémii Nauk Sz.Sz.A. Leningrad	18 "	42 "
Rektori Hivatal, Szeged	22 "	34 "
Szovjet Tudományos Akadémia, Moszkva	2 "	20 "
VOKSZ, Moszkva	12 "	17 "
Belsőminiszterium	15 "	15 "
Szabó József dr. Szeged	12 "	13 "
Ogonek, Moszkva	12 "	14 "

Nagy adományt juttatott a Jog- és Közigazgatástudományi Kar Egyesi-
tett Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatólagos szerzemé-
nyezés alatt áll. Ajándékozókink között szerepel még néhány külföldi
egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtára is,
de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom számszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

Tárgy: Jelentés az Egyetemi Könyvtár
1949/50. évi működéséről.

Hív.sz.: 0.

Melléklet: 1 köteg.

1-1950/51.éksz.

Dr. Kulmar László
egyetemi ny.r.tanár,
e.i. rektor urnak.
Helyben.

Rektor Ur!

Az Egyetemi Könyvtár 1949/50. évi működéséről jelentésemet az alábbiakban terjesztem elő:

Az Egyetemi Könyvtár szerzeményileg feltüntetett állománya			
a tanév elején	164.659 mű	270.733 kötet /füzet, darab/	
gyarapodás összesen	13.164 "	17.537 "	" "
az év végén	177.823 mű	288.270 kötet /füzet, darab/.	

Ebben a kimutatásban nem szerepel a még elkezeletlen Esterházy anyag s néhány régebbi adomány, a múlt évi becslésből viszont levonásba hozandó az év folyamán beszerezeményezett hátrálék-mennyiség, úgyhogy állományunkat a jelen pillanatban kerekén 295.000 kötetre /darabra, füzetre/ becsülhetjük.

A fent kimutatott gyarapodás források szerinti megoszlása:

					tavaly:
vétel:	3177 mű	3521 darab	/20.1 %/	1009 kötet	/8.0 %/
ajándék:	3479 "	6004 "	/34.2 %/	6795 "	/53.5 %/
csere:	28 "	103 "	/0.6 %/	76 "	/0.7 %/
ügyességi					
anyag:	5322 "	5716 "	/32.6 %/	4804 "	/37.8 %/
letét:	1158 "	2193 "	/12.5 %/	----	-----
	13164 mű	17537 darab	100.00 %		100.00%

A vétel számszerű és százalékos értéke jelentékenyen emelkedett az idén, ami dologi ellátásunk kedvező alakulását mutatja. A csere csendes javulást mutat, bár ezen a téren nagy nehézségeink vannak felajánlható csereanyag hiányában. Az ügyességi anyag nagyot emelkedett, pedig a tavalyi tételben hátrálékok is voltak jelentős számban. Új tétel a letét, amely a jogakadémiától Egyetemünkhöz áttett anyagot jelenti.

Kiemelkedő nagyobb adományok az év folyamán:

Országos Könyvtári Központ	979 mű	2801 kötet /darab/
Birkás Géza dr. Szeged	140 "	149 "
Bálint Sándor dr. Szeged	38 "	47 "
Biblioteka Akademii Nauk Sz.Sz.A. Leningrad	18 "	42 "
Rektori Hivatal, Szeged	22 "	34 "
Szovjet Tudományos Akadémia, Moszkva	2 "	20 "
VOKSZ, Moszkva	12 "	17 "
Belsőminisztérium	15 "	15 "
Szabó József dr. Szeged	12 "	13 "
Ogonek, Moszkva	12 "	14 "

Nagy adományt juttatott a Jog- és Közigazgatástudományi Kar Egyesített Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatódó szerzeményezés alatt áll. Ajándékozókink között szerepel még néhány külföldi egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtára is, de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom számszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

helyben olvasott	1949/50	1948/49	1947/48	1946/47	1945/46
	22.233	15.892	11.735	8.624	6922 olvasó,
akik olvastak	32.982	24.246	26.554	17.153	18800 kötetet.
kölcsönvitt	8.820	8.491	7.011	5.899	4705 kölcsönző.
	20.510	22.927	17.889	14.971	11117 kötetet.
Összes látogató	31.053	24.383	18.746	14.523	10627,
akik összesen					
használtak	53.492	47.173	44.443	32.124	29117 kötetet.

A múlt évi forgalomhoz viszonyítva

az olvasók száma emelkedett 7.229 fővel,
az olvasott művek száma nőtt 8.736 kötettel,
a kölcsönzők száma emelkedett 329 fővel,
a kölcsönzött művek száma

fogyott 2.417 kötettel.

A folyóiratolvasóterem forgalma csökkent 94 fővel,

a nagyolvasó és folyóiratolvasó

használatára emelkedett 7.235 kötettel.

Olvasók és kölcsönzők együttes száma emelkedett 7.658 fővel,

a szerzeményezett gyarapodás növekedett 4.853 kötettel.

Idegen könyvtárból kölcsönöztünk 113 esetben 114 művet 186 kötetben,
idegen könyvtárnak kölcsönadtunk 7 alkalommal 7 művet 7 kötetben.

A fizikai munkás olvasók száma az idén elérte a 224 főt, /tavaly 149 fő/, a fizikai munkás kölcsönzők száma pedig 867-re emelkedett /tavaly 720/.

A kölcsönzött művek számának csökkenése a selejtesebb szépirodalmi termékeknek a kölcsönzési forgalomból való kivonásának a következménye. A folyóiratolvasó forgalmának csökkenése onnan ered, hogy intézetünk, amely ma is a legnagyobb helyhiánnyal küzd, ezt a helyiséget kénytelen használni mindennemű összejövétel vagy házi ünnepély számára.

A mikrofilmolvasó készüléket az év folyamán 10 alkalommal használták.

Tavalyi jelentésünkben arra kellett rámutatnunk, hogy a helybenolvasás mutat csökkenő irányzatot, míg a kölcsönzés emelkedik. Ez a rendes könyvtárhasználat-fejlődéssel nem volt összeegyeztethető. A jelenlegi számok ismét azt mutatják, hogy a helyben olvasók száma nyomul előre, ami a normális olvasási viszonyok helyreállítását jelenti.

A forgalommal és gyarapodással kapcsolatosan jelentem, hogy örvendetes növekedést vett könyvtárunkban a szovjet könyvek és az ideológiai művek forgalma.

A tanév folyamán vásárlás útján 710 orosz nyelvű szovjet tudományos és szépirodalmi művel gyarapodott könyvtárunk anyaga, amelynek orosz nyelvű tudományos- és szépirodalmi része ma már olyan jelentős, hogy meg kellett kezdenünk a könyvtárunkban meglévő szovjet irodalom jegyzékének sokszorosított kiadását. Ebből a jegyzékből eddig az 1. és 2. szám jelent meg. Nagy Leopoldina önálló könyv árus és dr. Láng Máttyás segédkönyvtáros munkájának eredményeképpen. E jegyzékeket megküldöttük az ország nagy könyvtárainak s néhány nagyobb üzemmek is. Nyugati könyvekből 18 darab volt a vétel, hazai könyvekből 2734, ebből ideológiai 2236.

A folyóiratok eredetére vonatkozólag az alábbi kimutatás adjon képet:

Az Egyetemi Könyvtárnak jár:

	ajándék	csere	vétel
nyugati	80	3	20
magyar	15		21
szovjet	23		31
népi demokratikus	4	3	--
	122	6	72

77
300

Meg kell jegyeznünk, hogy az ajándékanyag nagyrészt használhatatlan. 1-1 példány egy-egy évfolyamból, vagy hiányosan érkező sorozatok. A rendelt anyag rendszertelen, miután kénytelen a fedezethez és az igényléshez igazodni, akár a magyar anyag, akár a szovjet anyagot nézzük. Népi demokrátiás országok rendelt anyaga hiányzik. A jövő évi rendelések során a könyvtári olvasótermi anyagot alaposan átvizsgáljuk, és biztosítjuk a szélesebb rendelt, a rendszertelen ajándéklapokat a folyóiratolvasóból bevontjuk, folyóiratrendelésünket egy egészítjük ki, hogy az a lehető legszélesebb területet is elfogja, s a szovjet tudomány, művészetek, társadalom, a szovjet nép életének valamennyi területét bemutassa.

Az egyetemi intézeteknek járó folyóiratok közül

nyugati	262
szovjet	44
népi demokrátiás	
osztágok	15
	<u>321</u>

Az arány rossz. Az elmúlt évre az intézetek központi irányítás nélkül rendelték folyóirataikat. Így állt elő az a helyzet, hogy egyes intézetek megfelelő szovjet folyóiratanyag nélkül maradtak, más, nyugati, folyóiratokat viszont főleg példányban is járattak. A Nature, bármennyire is fontos folyóirat, 5 példányban szükségtelen. A Science 3-as példányszáma is sok. A Schweizerische Med. Wochenschrift, Wiener Klinische Wochenschrift 3-3 példányban járnak, amit semmi sem indokol. Valamikor jónevű lapok voltak, s az orvoskari könyvtár kezelője szerint is "kegyelemből járatták".

Az Egyetemi Könyvtár az évfolyamán ismételt felhívta az intézetek figyelmét a szovjet tudományos folyóiratok beszerzésének fontosságára.

Az intézetek felé a jövő évi folyóiratrendelés-szervezését előkészítettük. Az igénylések a folyóiratosztály összegyűjtötte, azokat a Partbizottság által javasolt 3 tagú bizottság politikai és szakmai szempontból felülbírált és javaslatot tett bizonyos változtatásokra. A rendelkezésre álló keretek így jobban kihasználhatók, a főbb rendelések megszűnnek, s a folyóiratrendelési politikánkban érvényesíteni tudjuk a tudományos kozmopolitizmus elleni harc szempontjait.

A tanév folyamán dr. Hencz Aurél önálló könyvtáros vezetésével megindult intézetünk külön ideológiai könyvtárának működése. Vétel útján az ideológiai anyag 2236 kötettel /füzettel/ gyarapodott, olvasóinak száma kb 5000 fő volt. Az Egyetemi Könyvtár, amely a város felszabadulása után 1944 október 13-án azonnal megkezdte működését, már az első időtől kezdve nagy súlyt helyezett arra, hogy a szocialista szak- és szépirodalmi munkákat mennyi nagyobb számban szerezzék be, 1949 tavaszán külön ideológiai könyvtárt létesített. Ez a könyvtár az olvasóteremben külön felállítva tartalmazza azokat a haladó tudományos és ideológiai munkákat, amelyeket az Egyetem intézetei és a hallgatók leginkább keresnek s amelyek a tudományos oktató és kutató munka szempontjából a legfontosabbak. A könyvtár anyaga, állandó fel-frissítés és kiegészítés útján, mindenkor a legújabb és legfrissebb anyagot tartalmazza. Természetesen az Egyetemi Könyvtár e mellett a rendszeres raktári és olvasótermi anyagot is tervszerűen fejleszti a haladó tudomány illetve az ideológiai szempontok szem előtt tartásával.

Számokban a múlt év munkája a következőképpen fejezhető ki:

A nyomtatványosztályon beszerzeményeztünk összesen 14.362 tételben 13.164 mű 17.537 kötetet. Itt meg kell említenem, hogy miután úzv. Joó Cándorné Timcsák Julia irodaiszervező kartásunk, a szerzeményezési napló vezetője, 1950. január 1-ével nyugalmába helyeztetett, a más-

dik félévre a szerzeményezést a tisztviselői kar maga között megosztva megajánlásképen végezte. Ennek eredményeképpen dr. Csillik Bertalan beszerzeményezett 1400, dr. Bognár Dezső 800, dr. Jezerniczky Margit 580, dr. Hencz Aurél 800, Motika Gabriella 340, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska 340, dr. Aldobolyi Nagy Helga 660, dr. Láng Máttyás 700, dr. Szabó Margit 500, Szabó Ilona 500 kötetet. A folyóiratosztály beszerzeményezett 526 tételben 38 műből 449 kötetet, a napi kurrensanyag nyilvántartása és kezelése mellett. Raktárba beszámoltunk 3677 művet, a 72.340 helyrajzi számtól a 76.016 helyrajzi számig. A szakkatalógusban 68.501 helyrajzi számtól 76.016 helyrajzi számig jutottunk el, ugy azonban, hogy a 73.004 helyrajzi számtól a 74.299 helyrajzi számig terjedő részben az orosz nyelvű és egyéb szovjet művek, az ideológiai és a fontosabb modern anyag van beszakozva, a többi anyag még a következő évben kerül beszakozásra.

A sorozatos művek osztályán a már eddig nyilvántartott anyag folytatásán kívül 107 új sorozatot dolgoztunk fel, körülbelül 1000 rész műfeldolgozásával együtt. A helyrajzi katalógus a 71.669 helyrajzi számtól a 76.016 számig érkezett el, vagyis teljesen a napi szonvonalra ért fel.

Az Országos Könyvtári Központ Címjegyzéke számára bejelentettünk külön lapokon 1405 művet. Az iroda 848 ügyiratszám alatt, a rokon tárgy anyag egy szám alatti iktatásával, ennél a számnál lényegesen nagyobb mennyiségű ügyiratot dolgozott fel.

Az igazgató az igazgatási teendőkön kívül ellátta munkaanyag kiadást, raktári beállítás, bemérési, beszámozási, revizori teendőket, szerzeményezett és általában kivette részét az adminisztráció minden ágából.

A nyomtatvány /könyv/ osztályon a feldolgozás munkájának fő részét most is dr. Bognár Dezső végezte kitűnő szaktudással. A novumosztályt, a beszerzést, a könyvköttetést, a statisztika összeállításának irányítását, az összes egyetemi intézetek számláinak ellenőrzését/ ez utóbbit dr. Hencz Auréllal közös munkában/ és az intézeti könyvrendeléseket dr. Moldoványi Imre intézte kitűnően, most is, mint mindig, szinte egész életét az Egyetemi Könyvtárnak szentelve. Ugyanő kezelte a kéziratokat is. A sorozatosztályt dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska gondozta kitűnő eredménnyel, maga látva el az egész osztály minden munkáját, ugyanő vezette a helyrajzi katalógust, sőt alkalmilag a duplumosztályt és a térképgyűjteményt is, számos egyéb teendő ellátása mellett. Az ideológiai osztályt, mint már említettük, kitűnő munkatársunk, dr. Hencz Aurél, vezette, aki e mellett egy kitűnő eredményű középfoku szakszervezeti szemináriumot is vezetett a könyvtári dolgozók számára. Ennek a szemináriumnak a keretében megkezdtük a szakmai szemináriumot is, dr. Hencz Aurél rendezésében, valamennyi dolgozó aktív közreműködésével. A nyomtatványosztály alfabetikus katalógusát dr. Aldobolyi Nagy Helga kezelte, aki a reference szolgálatot és az ideológiai selejtezés munkáját is végezte, minden teendőjét nagyon jó eredménnyel látva el. A nyomtatványosztály szerzeményezési munkáit dr. Láng Máttyás és özv. Joó Sándorné Timcsák Julia végezték, majd özv. Joó Sándorné rendelkezési állományba helyezése után a tisztviselői kar végezte megajánlásképen, mintán özv. Joó Sándorné helye az új költségvetési évben már nem töltetett be.

Dr. Láng Máttyás az idén is vezette a könyvtári orosz nyelv tanfolyamokat és pedig heti 8 órában úgy, hogy a könyvtári személyzet 4 csoportba osztva heti 2-2 órában ingyen tanulhatta, Linguaphone-hanglemezek segítségével, az orosz nyelvet az idén is. Az irodai teendőket most is Szabó Ilona látta el megszokott kitűnő munkával. A folyóiratosztály gondjainak legnagyobb részét dr. Jezerniczky Margit végezte szokott minőségű munkásságával s mellette jó munkát végzett hűséges segítő társa dr. Szabó Margit. A szakkatalógus és a csere munkáit jelesen végezte

Nagy Leopoldina, a kölcsönzést pedig az idén is Motika Gabriella látta el nagyon jó eredménnyel. Az altiszt kartársak a szokásos takarítási, fűtési, kiszorítási munkákon kívül átbélyegeztek kb 15.000 kötet régi könyvet és kb 12.000 új könyvet, paizskát ragasztottak kb 15000 kötetre, figyelmeztető jegyet ragasztottak kb 28.000 kötetre, megszámoztak számozógéppel mintegy 60.000 kártyalapot és 20.000 térítvényt, házilag előállítottak kb 15.000 térítvényt, a raktárban átrendezték kb 60.000 művet, beállítottak 15 darab könyvvállványt, segítettek a kb 6000 darabnyi ügyészégi anyag csomagolásánál, Budapestről Szegedre szállításánál és kicsomagolásánál, a kb 10.000 kötetnyi Esterházi és Vécsey anyag Budapestről Szegedre szállításánál, kb 1000 kötetnyi Országos Könyvtári Központ adomány felhordásánál, végezték a téli és a nyári nagytakarítást; élénk részt vettek a Sztálin kiállítás és a Lenin kiállítás megrendezésében, házilag előállítottak 100-100 példányban 2 szovjet-könyvjegyzéket és egy nem-szovjet eredetű külföldi könyvjegyzéket, utóbbit az egyetemi intézetek számára; végül figyelmeztető címkével láttak el mintegy 4000 kötetnyi selejtes anyagot. Ezeket a munkákat kitünően teljesítette Sebesi József, Varró Antal, Balog András, Tóth Mihály, akiknek jó eredménnyel segített Makovics István, míg Dobay Mihály és Tóth József megfelelő munkát teljesítettek. Utóbbinak rendelkezési állományba helyezése után helyén jó munkát teljesített Kovács Ferenc. Az Orvoskari Könyvtárban teljesített szolgálatot Pálffy Gyula és Olasz Irméné.

Mindjárt itt jelenthetjük, hogy Ürvendetes esemény volt a személyzet számára az kulcsszámrendszer bevezetése, amely a könyvtári munkának teljes megbecsülését fejezte ki anyagi téren is. A könyvtári személyzet a következő besorolást nyerte:

Dr. Csillik Bertalan tudományos intézeti vezető	701.	3.
Dr. Bognár Dezső tudományos intézet vezető helyettes	702.	2.
Dr. Moldoványi Imre tud.int. osztályvezető	705.	2.
Dr. Jezerniczky Margit tud.int. osztályvezető	705.	3.
Dr. Hencz Aurél önálló könyvtáros	714.	3.
Nagy Leopoldina önálló könyvtáros	714.	3.
Motika Gabriella önálló könyvtáros	714.	3.
Dr. Zúcs Józsefné		
Barabás Piroska könyvtáros	715.	2.
Dr. Aldobolyi Nagy Halga könyvtáros	715.	2.
Dr. Szabó Margit könyvtáros	715.	2.
Dr. Láng Mátys segédkönyvtáros	716.	3.
Pálffy Gyula segédkönyvtáros	716.	3.
Varró Antal könyvtári munkaerő	718.	2.
Balog András könyvtári munkaerő	718.	2.
Szabó Ilona könyvtári munkaerő	718.	2.
Sebesi József raktárkezelő	719.	1.
Olasz Irméné Dongó Maria raktárkezelő	719.	1.
Dobay Mihály raktárkezelő	719.	1.
Tóth Mihály raktárkezelő	719.	2.
Makovics István különleges képzettségi hivatalsegéd	84.	3.
Kovács Ferenc hivatalsegéd	85.	2.

A kulcsszámrendszer bevezetéséig tudós pótdíjban részesültek:

dr. Csillik Bertalan, dr. Jezerniczky Margit és dr. Aldobolyi Nagy Halga.

Itt jelentjük, hogy a személyzetből egyetemi előadásokat tartott dr. Csillik Bertalan mint egyetemi magántanár a budapesti Tudományegyetem Bölcsészeti Karán ujjerrza irodalomtörténetből, a szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti Karán ujjerrza irodalomtörténetből, a szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Karán mint megbízott előadó ujjerrza nyelvből és arab nyelvből. Ugyanő résztvett a Magyar Nyelvtudományi Társaság december 19-21-i nyelvész kongressz-

szusan és 1950. június 20-22-i keleti nyelvészeti kongresszusán.

A tervek kölcsönből dolgozóink 11.700.- forintot jegyeztek.

Rendelkezési állományba helyeztetett dr. Széchenyi Ándor c. főkönyvtárnok, úzv. Joó Ándorné Timosak Julia irodalmozgató és Tóth József szegődményes. Kineveztetett intézetünkhöz Kovács Ferenc hivatalsegéd.

Jelentésre érdemes betegség vagy rendkívüli szabadság az év folyamán nem fordult elő.

Három éves tervünket, rendes költségvetési keretünkön belüli munkánkra nézve, 1949. december 21-én befejeztük. A hároméves terv keretén belül létesített az Egyetemi Könyvtár a már említett ideológiai könyvtárát. Kétségtelen, hogy ez volt a legsürgősebb teendő, hiszen az egyetemi dolgozók és a tanulóifjúság kellő száma és jó ideológiai anyaggal való ellátása az egyetemi könyvtárnak egyik legfontosabb feladata. Külön tervhitelt nem kaptunk, de ide számíthatjuk a kiállítási butorzatot, amellyel Sztálin és Lenin kiállítási taweinket megvalósíthattuk.

Ötéves tervünkben is szorosan összefonódik a szakmai s ideológiai szempontok szorosa egysege. Különös gondot fordítunk arra, hogy ifjúságunk nevelésére készülő egyetemi hallgatóink ideológiai szempontból megfelelő, korszerű anyagot kapjanak kézhez. Ezért valamennyi kar igényeinek figyelembevétele mellett a bölcsészettudományi anyagunknak világnézeti szempontból való alapos felfrissítését tartottuk az öt-éves terv első éve legfontosabb teendőjének. Erre nézve a karnál a szükséges lépéseket ismételtelen megtettük.

Az Egyetemi Könyvtárnak különleges teljesítményei voltak az évben a szovjetkönyv-kiállítások. Már mult évi beszámolómban jelztük, hogy erre az évre tervezünk egy Petőfi, egy Puskin és egy Sztálin könyv-kiállítást. A Petőfi és Puskin kiállítást, sajnos, nem rendezhettük meg, mert a kért kiállítási butorzatot csak decemberre kaphattuk meg, minthogy előterjesztéseink a minisztériumban a személyzetesere során nem intőzödtek el idejében. A Puskin-jubileumban azonban mégis résztvettünk úgy, hogy a Közalalmazottak Szabad Szakszervezete Puskin-ünnepeéhez adtunk kiállítási anyagot. Megismételt kéréseinkre megkaptuk a kellő fedezetet 10 kiállítási szekrényt és 12 kisebb kiállítási tárlóhoz. A butorzatnak pontosan a kiállítás megnyitására elkészültéért különösen hálás köszönettel tartozunk dr. Trencsényi Waldapfel Imre Rector Magnificusnak, a Gazdasági Igazgatóság műszaki osztályának és Németh Andrást egyetemi titkárnak, akiknek hathatós támogatása nélkül a kiállítást aligha tudtuk volna a kitűzött időpontra megnyitni.

A Sztálin-könyvkiállítást Sztálin generalisszimus 70. születésnapja alkalmából 1949. december 18-án, vasarnap délelőtt 1/2 12-kor nyitottuk meg. A megnyitón beszédet mondott Sztálinról dr. Trencsényi Waldapfel Imre, az orosz irodalmat pedig dr. Erdődi József megbízott előadó ismertette. A kísérő műsort az Egyetem Orosz Intézete, illetve a Pedagógusképző Főiskola énekkara szolgáltatta. A kiállítás nyitva volt december 23-ig, naponta délelőtt 10 órától este 6 óráig. A kiállítással kapcsolatosan a szegedi Tudományegyetem tanárai előadásokat tartottak és pedig december 19-én dr. Buza László, jog- és közigazgatás tudományi kar dékánja: A kollektív biztonság elve és a sztálini külpolitika címmel, december 20-án dr. Ivanovics György: A mikrobiológia a Szovjetunióban címmel, december 22-én dr. Mészöly Gedeon bölcsészettudományi kari dékán: Mit köszönhet a Szovjetunióknak a finn-ugor nyelvtudomány? címmel, december 23-án pedig dr. Greguss Pál: Micsubin és a szovjet agrobiológia címmel. A kiállításon az irodalom és tudomány különböző területeiről kereken 400 orosz nyelvű művet mutattunk be a látogató közönségnek.

1950. április 22-től 28-ig Lenin születésének 80.-ik fordulója alkalmából rendeztünk orosz könyvkiállítást a Magyar-Szovjet Társaság egyetemi csoportjával kapcsolatosan. A kiállítás anyaga elsősorban Lenin hatalmas életművét mutatta be, így orosznyelvű összes műveinek eddig megjelent 26 kötetét, Válogatott műveinek különböző nyelvű moszkvai kiadását. Ezek a kínai, angol, német, orosz, spanyol stb. nyelvű kiadások szemléletesen bizonyították, hogy Lenin eszméinek diadalutját misem tartóztathatja már fel, sem emberi, sem természeti akadály, mert azok már a haladó emberiség közkincsévé lettek. Lenin munkái több mint száz kötetben kerültek kiállításra, kiegészítve a Leninről és a leninizmusról szóló irodalommal, melyben vezető része van Lenin legműségesebb tanítványának, Sztálinnak. A kiállítás többi része a Sztálin-kiállítás óta beszerzett új orosznyelvű tudományos és szépirodalmi műveket mutatta be. Nagy érdeklődést keltettek a szovjet kiadású történelmi fali térképek. A kiállításnak egyik érdekessége volt az, hogy egy tárlóban a szegedi Egyetem orosz intézeteiben oroszról magyarra, illetve magyarról oroszra készült fordítások voltak kiállítva, bizonyítva, hogy Egyetemünk professzorai, hallgatói és dolgozói az élenjáró szovjet tudomány nyomdokain haladnak. A megnyitón dr. Halász Előd egyetemi ny.r.tanár tartott előadást Leninnek az orosz irodalomra gyakorolt hatásáról. Ezen a kiállításon kerekén 450 kötet orosz kiadvány szerepelt.

A könyvtár egyébként is igyekezett olvasóit minél jobban ellátni a szovjet tudomány és szépirodalom műveivel.

Az ideológiailag pozitív tudományos és szépirodalom propagálása mellett a könyvtár igyekezett kiküszöbölni a forgalomból a demokratikus követelményeknek meg nem felelő tudományos és szépirodalmi könyveket. Egy tisztviselő, dr. Aldobelyi Nagy Helga, huzamos időn át főfoglalkozásuként foglalkozott a selejtezéssel. Ezt a munkát nem tekintjük befejezettnek, hanem újra és újra átvizsgáljuk anyagunkat a meg nem felelő műveknek a forgalomból kivonása céljából.

Meg kell emlékeznünk az Egyetemi Könyvtár dolgozóinak a munkaversenyekben és a megajánlási munkákban való részvételéről. A Szegedi Tudományegyetemen a Párt és a szakszervezet 1949 november havában indította meg a munkaversenyt. A Sztálini műszak alkalmából az Egyetemi Könyvtár valamennyi dolgozója megtette és teljesítette is megajánlását. Az április 4-i munkaverseny alkalmával D. minősítést ért el Balog András, C. minősítést dr. Csillik Bertalan, B. minősítést a könyvtár 17 alkalmazottja. A május 1-i munkaverseny alkalmával E. minősítést ért el dr. Csillik Bertalan, D. minősítést dr. Hencz Aurél, Nagy Leopoldina, Szabó Ilona, Balog András, Varró Antal és Tóth Mihály, C. minősítést 10 alkalmazott, B. minősítést 2. A június 28-i munkaversenyen E. minősítést ért el dr. Csillik Bertalan, D. minősítést Nagy Leopoldina, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska, dr. Láng Mátyás, Balog András, Varró Antal, Tóth Mihály és Makovics István, C. minősítést nyert 10 kartárs, B. minősítést 2. A koreai héten E. minősítést kapott dr. Csillik Bertalan, a Balog-Dobay-Kovács-Makovics-Sebesi-Tót-Varró brigád, D. minősítést dr. Hencz Aurél-dr. Moldoványi Imre, dr. A. Nagy Helga, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska, C. minősítést 3 kartárs. /Ez a nyári szünet idejébe esett, ezért nem fordul elő benne minden könyvtári dolgozó/.

Meg kell még emlékeznem arról a szorgalmas munkáról, amely az orosz nyelv-tanulás terén folyt. Ezt a pontot már érintettük, itt még arra kell kitérnünk, hogy a június 28-i munkaverseny díjnyertesi díjainak kiosztása alkalmával jutalomkönyvet adtunk legszorgalmasabb orosz nyelv-tanulóinak, és pedig a Varró-brigádból Szabó Ilona, a Balog-brigádból Balog András, a Bognár-brigádból dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska, a Moldoványi-brigádból Motika Gabriella kartársaknak; az

Dr. Csillik Bertalan

Tudományos intézet vezetője,

Egyetemi könyvtár

utóbbi brigádból Nagy Leopoldina kartárs szóbeli elismerésben részesült.

Elismerést és köszönetet kell kifejeznünk a kiállítások rendezése körül összes tisztviselőinknek és altitestjeinknek a lelkiismeretes és buzgó munkáért, különösen pedig Nagy Leopoldina és dr. Láng Mátyás kartársaknak, akik a kiállítási anyagot rendezték a szovjet könyveink katalógusait összeállították.

Az év legnehezebb kérdése most is a helykérdés volt. Köszönettel emlékezünk meg dr. Trencsényi Waldapfel Imre Rector Magnificusról, dr. Medgyesi Andre gazdasági igazgatóról és a gazdasági igazgatóság műszaki osztályáról, akik a kérdés megoldása tárgyában sok munkát fejtettek ki. Nem rajtuk múlt, hogy a megoldás még mindig nem sikerült. Az Egyetemi Könyvtár a megfelelő elhelyezkedés érdekében igényt jelentett be a volt Kegyesrendi Gimnázium és rendház épületére dr. Waldapfel Imre miniszteri főosztályvezetőhöz. A kérdést azóta is állandóan színen tartjuk. Sajnos, meg kell ismételniünk szinte stereotip jelentési tételünket, mely szerint a meg nem felelő épületből kifolyó munkateljesítményhiányokért, valamint az esetleges mennyezetlenszakaiért vagy a megfelelőtlen tűzbiztonsági berendezésekből eredő mindennemű kárért az Egyetemi Könyvtár vezetősége és dolgozói maguktól minden felelősséget elhárítanak, mert panaszukat és tiltakozásaikat évtizedek óta ismétlik szóban és írásban a hivatalos felettes hatóságok előtt. Az Egyetemi Könyvtár vezetőségét és dolgozóit semmi nemű dologi vagy büntetőjogi felelősség nem terhelheti.

Idecsatolom még az Egyetemi Könyvtár fiókjaként működő Orvostári Könyvtár ezévi működéséről szóló alábbi jelentést:

Állomány az év elején 3533 kötet,

gyarapodás 95 "

Állomány az év végén 3625 kötet.

A gyarapodás 42 mű 51 kötete, továbbá 44 kötet folyóirat.

Aprónyomtatvány az év elején 1135 darab

gyarapodás 4 "

Állomány az év végén 1139 darab.

Könyvtárhasználat: az olvasók száma 1230, akik korszerűnti megoszlásban mind 18 éven felüliek, tanultság szempontjából mind értelmiségiek.

Az olvasótermi forgalom: 297 kötet könyv, 2808 kötet folyóirat.

Külső üzés: 305 kötet könyv, 1840 kötet folyóirat.

Könyvtárközi kölcsönforgalomban 83 ízben vettünk igénybe idegen könyvtárat, 17 ízben ártunk rendelkezésére idegen könyvtárnak.

Az Orvostári Könyvtár a tanév folyamán munkanapokon 10 órától 20 óráig volt nyitva, szombatokon 8 órától 13 óráig.

Megemlítendő, hogy az Orvostári Könyvtár 1949 november havában addigi ideiglenes elhelyezéséből, a Női Klinikáról, visszaköltözött eredeti kibővített helyiségébe, a Belgyógyászati Klinikára.

A Belgyógyászati Klinika könyvtára a Kari Könyvtár helyiségében áll. az olvasók rendelkezésére.

Kedves kötelességemnek tartom ismételten kifejezni köszönetemet és hálámat az Egyetem illetékes tényezőinek sürűn tapasztalt jóakarataukért és támogatásukért, elsősorban dr. Trencsényi Waldapfel Imre egyetemi ny.r.tanár Rector Magnificusnak, dr. Hetényi Géza prorektor-nak, dr. Miklós Károly tanácsjegyzőnek, dr. Medgyesi Andre gazdasági igazgatónak, különösen pedig a Párt és a Szakszervezet egyetemi vezetőinek sok segítségükért és támogatásukért.

Jelentésem szives tudomásul vételét kérve vagyok
Öszinte tisztelettel:

Szeged, 1950. szeptember hó 5.

Dr. Csillik Bertalan
tudományos intézeti vezető,
egyetemi magántanár.

1-1950/51.éksz.

Dr. Kalmár László
egyetemi ny.r.tanár,
e.i. rektor urnak
Helyben.

Rektor Ur !

Az Egyetemi Könyvtár 1949/50. évi működéséről jelentésemet az alábbiakban terjesztem elő:

Az Egyetemi Könyvtár szerzeményileg feltüntetett állománya
a tanév elején 164.659 mű 270.733 kötet /füzet, darab/
gyarapodás összesen 13.164 " 17.537 " " "
az év végén 177.823 mű 288.270 kötet /füzet, darab/.

Ebben a kimutatásban nem szerepel a még elkezeletlen Esterházy anyag s néhány régebbi adomány, a múlt évi becslésből viszont levonásbáhozandó az év folyamán beszerzeményezett hátrálék-mennyiség, úgyhogy állományunkat a jelen pillanatban kereken 295.000 kötetre /darabra, füzetre/ becsülhetjük.

A fent kimutatott gyarapodás források szerinti megoszlása:

					tavaly:
vétel:	3177 mű	3521 darab	/20.1.%/	1009 kötet	/8.0 %/
ajándék:	3479 "	6004 "	/34.2 %/	6795 "	/53.5 %/
csere:	28 "	103 "	/0.6 %/	76 "	/0.7 %/
ügyész-ségi anyag:	5322 "	5716 "	/32.6 %/	4804 "	/37.8 %/
letét:	1158 "	2193 "	/12.5 %/	----	-----
	13164mű	17537 darab	100.00 %		100.00Ø

A vétel számszerű és százalékos értéke jelentékenyen emelkedett az idén, ami dologi ellátásunk kedvező alakulását mutatja. A csere csendes javulást mutat, bár ezen a téren nagy nehézségeink vannak felajánlható csereanyag hiányában. Az ügyész-ségi anyag nagyot emelkedett, pedig a tavalyi tételben hátrálékok is voltak jelentős számban. Új tétel a letét, amely a jogakadémiáktól Egyetemünkhöz áttett anyagot jelenti.

Kiemelkedő nagyobb adományok az év folyamán:

Országos Könyvtári Központ	979 mű	2801 kötet /darab/
Birkás Géza dr. Szeged	140 "	149 "
Bálint Sándor dr. Szeged	38 "	47 "
Biblioteka Akademii Nauk Sz.Sz.R. Leningrad	18 "	42 "
Rektori Hivatal, Szeged	22 "	34 "
Szovjet Tudományos Akadémia, Moszkva	2 "	20 "
VOKSZ, Moszkva	12 "	17 "
Beltügyminisztérium	15 "	15 "
Szabó József dr. Szeged	12 "	13 "
Ogonek, Moszkva	12 "	14 "

Nagy adományt juttatott a Jog- és Közigazgatástudományi Kar Egyesített Szemináriumi Könyvtára, amely adomány még folytatólagos szerzeményezés alatt áll. Ajándékozóiink között szerepel még néhány külföldi egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtára is, de adományaik már régebbi keletűek.

A forgalom számszerű teljesítményeit az alábbi adatok mutatják:

helyben olvasott	1949/50	1948/49	1947/48	1946/47	1945/46
	22.233	15.892	11.735	8.624	6922 olvasó,
akik olvastak	32.982	24.246	26.554	17.153	18800 kötetet.
Kölcsönvitt	8.820	8.491	7.011	5.899	4705 kölcsönző.
	20.510	22.927	17.889	14.971	11117 kötetet.
Összes látogató	31.053	24.383	18.746	14.523	10627,
akik összesen					
használtak	53.492	47.173	44.443	32.124	29117 kötetet.

A múlt évi forgalomhoz viszonyítva

az olvasók száma emelkedett 7.229 fővel,
az olvasott művek száma nőtt 8.736 kötetet,
a kölcsönzők száma emelkedett 329 fővel,
a kölcsönzött művek száma
fogyott 2.417 kötetet.

A folyóiratolvasóterem forgalma csökkent 94 fővel,
a nagyolvasó és folyóiratolvasó
használata emelkedett 7.235 kötetet.

Olvasók és kölcsönzők együttes száma emelkedett 7.658 fővel,
a szerzeményezett gyarapodás növekedett 4.853 kötetet.

Idegen könyvtárból kölcsönöztünk 113 esetben 114 művet 186 kötetben,
idegen könyvtárnak kölcsönadtunk 7 alkalommal 7 művet 7 kötetben.

A fizikai munkás olvasók száma az idén elérte a 224 főt, /tavaly 149 fő/, a fizikai munkás kölcsönzők száma pedig 867-re emelkedett /ta-
valy 720/.

A kölcsönzött művek számának csökkenése a selejtesebb szépirodalmi
termékeknek a kölcsönzési forgalomból való kivonásának a következmé-
nye. A folyóiratolvasó forgalmának csökkenése onnan ered, hogy inté-
zetünk, amely ma is a legnagyobb helyhiánnyal küzd, ezt a helyiséget
kénytelen használni mindennemű összejövétel vagy házi ünnepély számára.

A mikrofilmolvasó készüléket az év folyamán 10 alkalommal használták.

Tavalyi jelentésünkben arra kellett reámutatnunk, hogy a helybenolva-
sás mutat csökkenő irányzatot, míg a kölcsönzés emelkedik. Ez a rendes
könyvtárhasználat-fejlődéssel nem volt összeegyeztethető. A jelenlegi
számokkismét azt mutatják, hogy a helyben olvasók száma nyomul előre,
ami a normális olvasási viszonyok helyreálltát jelenti.

A forgalommal és gyarapodással kapcsolatosan jelentem, hogy örvende-
tes növekedést vett könyvtárunkban a szovjet könyvek és az ideológiai
művek forgalma.

A tanév folyamán vásárlás útján 710 orosz nyelvű szovjet tudományos és
szépirodalmi művel gyarapodott könyvtárunk anyaga, amelynek orosz nyelvű
tudományos- és szépirodalmi része ma már olyan jelentős, hogy meg-
kellett kezdenünk a könyvtárunkban meglévő szovjet irodalom jegyzéké-
nek sokszorosított kiadását. Ebből a jegyzékből eddig az 1. és 2.
szám jelent meg, Nagy Leopoldina önálló könyvtáros és dr. Láng Máttyás
segédkönyvtáros munkájának eredményeképpen. E jegyzékeket megküldöttük
az ország nagy könyvtárainak s néhány nagyobb üzemnek is. Nyugati
könyvekből 18 darab volt a vétel, hazai könyvekből 2734, ebből ideo-
lógiai 2236.

A folyóiratok eredetére vonatkozólag az alábbi kimutatás adjon képet:

Az Egyetemi Könyvtárnak jár:

	ajándék	csere	vétel
nyugati	80	3	20
magyar	15		21
szovjet	23		31
népi demokratikus	4	3	--
	122	6	72

Meg kell jegyeznünk, hogy az ajándékanyag nagyrészt használhatatlan. 1-1 példány egy-egy évfolyamból, vagy hiányosan érkező sorozatok. A rendelt anyag rendszertelen, miután kénytelen a fedezethez és az igénylésekhez igazodni, akár a magyar anyag, akár a szovjet anyagot nézzük. Népidemokratikus országok rendelt anyaga hiányzik. A jövő évi rendelések során a könyvtári olvasótermi anyagot alaposan átvizsgáljuk, és biztosítjuk a szélesebb rendelést, a rendszertelen ajándéklapokat a folyóiratolvasóból bevonjuk, folyóiratrendelésünket úgy egészítjük ki, hogy az a lehető legszélesebb területet is átfogja, s a szovjet tudomány, művészetek, társadalom, a szovjet nép életének valamennyi területét bemutassa.

Az egyetemi intézeteknek járó folyóiratok közül

nyugati	262
szovjet	44
népi demokratikus	
osztágok	15
	321

Az arány rossz. Az elmúlt évre az intézetek központi irányítása nélkül rendelték folyóirataikat. Így állt elő az a helyzet, hogy egyes intézetek megfelelő szovjet folyóiratanyag nélkül maradtak, más, nyugati, folyóiratokat viszont fölös példányban is járattak. A Nature, bármennyire is fontos folyóirat, 5 példányban szükségtelen. A Science 3-as példányszáma is sok. A Schweizerische Med. Wochenschrift, Wiener Klinische Wochenschrift 3-3 példányban járnak, amit semmi sem indokol. Valamikor jónevű lapok voltak, s az orvoskari könyvtár kezelője szerint is "kegyeletből járattják".

Az Egyetemi Könyvtár az évfolyamán ismételten felhívta az intézetek figyelmét a szovjet tudományos folyóiratok beszerzésének fontosságára.

Az intézetek felé a jövő évi folyóiratrendelés-szervezését előkészítettük. Az igénylések a folyóiratosztály összegyűjtötte, azokat a Pártbizottság által javasolt 3 tagú bizottság politikai és szakmai szempontból felülbírált és javaslatot tett bizonyos változtatásokra. A rendelkezésre álló keretek így jobban kihasználhatók, a fölös rendelések megszűnnek, s a folyóiratrendelési politikánkban érvényesíteni tudjuk a tudományos kozmopolitizmus elleni harc szempontjait.

A tanév folyamán dr. Hencz Aurél önálló könyvtáros vezetésével megindult intézetünk külön ideológiai könyvtárának működése. Vétel útján az ideológiai anyag 2236 kötetel /füzetel/ gyarapodott, olvasóinak száma kb 5000 fő volt. Az Egyetemi Könyvtár, amely a város felszabadulása után 1944 október 13-án azonnal megkezdte működését, már az első időtől kezdve nagy súlyt helyezett arra, hogy a szocialista szak- és szépirodalmi munkákat mennél nagyobb számban szerezzék be, 1949 tavaszán külön ideológiai könyvtárt létesített. Ez a könyvtár az olvasóteremben külön felállítva tartalmazza azokat a haladó tudományos és ideológiai munkákat, amelyeket az Egyetem intézetei és a hallgatók leginkább keresnek s amelyek a tudományos oktató és kutató munka szempontjából a legfontosabbak. A könyvtár anyaga, állandó felfrissítés és kiegészítés útján, mindenkor a legújabb és legfrissebb anyagot tartalmazza. Természetesen az Egyetemi Könyvtár e mellett a rendes raktári és olvasótermi anyagot is terveszerűen fejleszti a haladó tudomány illetve az ideológiai szempontok szem előtt tartásával.

Számokban a múlt év munkája a következőképpen fejezhető ki:

A nyomtatványosztályon beszerzeményeztünk összesen 14.362 tételben 13.164 mű 17.537 kötetet. Itt meg kell említenem, hogy miután özv. Joó Sándorné Timcsák Julia irodaigazgató kartásunk, a szerzeményezési napló vezetője, 1950. január 1-ével nyugálomba helyeztetett, a máso-

dik félévre a szerzeményezést a tisztviselői kar maga között megosztva megajánlasképen végezte. Ennek eredményeképpen dr. Csillik Bertalan beszerzeményezett 1400, dr. Bognár Dezső 800, dr. Jezerniczky Margit 580, dr. Hencz Aurél 800, Motika Gabriella 340, dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska 340, dr. Aldobolyi Nagy Helga 660, dr. Láng Máttyás 700, dr. Szabó Margit 500, Szabó Ilona 500 kötetet. A folyóiratosztály beszerzeményezett 526 tételben 38 műből 449 kötetet, a napi kurrensanyag nyilvántartása és kezelése mellett. Raktárba beszámoltunk 3677 művet, a 72.340 helyrajzi számtól a 76.016 helyrajzi számig. A szakkatalógusban 68.501 helyrajzi számtól 76.016 helyrajzi számig jutottunk el, úgy azonban, hogy a 73.004 helyrajzi számtól a 74.299 helyrajzi számig terjedő részben az orosz nyelvű és egyéb szovjet művek, az ideologiai és a fontosabb modern anyag van beszakozva, a többi anyag még a következő évben kerül beszakozásra.

A sorozatos művek osztályán a már eddig nyilvántartott anyag folytatásán kívül 107 új sorozatot dolgoztunk fel, körülbelül 1000 részmű feldolgozásával együtt. A helyrajzi katalógus a 71.669 helyrajzi számtól a 76.016 számig érkezett el, vagyis teljesen a napi szonvonalra ért fel.

Az Országos Könyvtári Központ Címje gyzéke számára bejelentettünk külön lapokon 1405 művet. Az iroda 848 ügyiratszám alatt, a rokon tárgy anyag egy szám alatti iktatásával, ennél a számnál lényegesen nagyobb mennyiségű ügyiratot dolgozott fel.

Az igazgató az igazgatási teendőkön kívül ellátta munkaanyag kiadását, raktári beállítást, bemérést, beszámozást, revizori teendőket, szerzeményezett és általában kivette részét az adminisztráció minden ágából.

A nyomtatvány /könyv/ osztályon a feldolgozás munkájának fő részét most is dr. Bognár Dezső végezte kitűnő szaktudással. A novumosztályt, a beszerzést, a könyvkötést, a statisztika összeállításának irányítását, az összes egyetemi intézetek számláinak ellenőrzését/ ez utóbbit dr. Hencz Auréllal közös munkában/ és az intézeti könyvrendeléseket dr. Moldoványi Imre intézte kitűnően, most is, mint mindig, szinte egész életét az Egyetemi Könyvtárnak szentelve. Ugyanő kezelte a kéziratokat is. A sorozatosztályt dr. Szűcs Józsefné Barabás Piroska gondozta kitűnő eredménnyel, maga látva el az egész osztály minden munkáját, ugyanő vezette a helyrajzi katalógust, sőt alkalmilag a duplumosztályt és a térképgyűjteményt is, számos egyéb teendő ellátása mellett. Az ideologiai osztályt, mint már említettük, kitűnő munkatársunk, dr. Hencz Aurél, vezette, aki e mellett egy kitűnő eredményű középfoku szakszervezeti szemináriumot is vezetett a könyvtári dolgozók számára. Ennek a szemináriumnak a keretében megkezdtük a szakmai szemináriumot is, dr. Hencz Aurél rendezésében, valamennyi dolgozó aktív közreműködésével. A nyomtatványosztály alfabetaikus katalógusát dr. Aldobolyi Nagy Helga kezelte, aki a reference szolgálatot és az ideologiai selejtezés munkáját is végezte, minden teendőjét nagyon jó eredménnyel látva el. A nyomtatványosztály szerzeményezési munkáit dr. Láng Máttyás és özv. Joó Sándorné Timosák Julia végezték, majd özv. Joó Sándorné rendelkezési állományba helyezése után a tisztviselői kar végezte megajánlasképen, mintán özv. Joó Sándorné helye az új költségvetési évben már nem töltetett be.

Dr. Láng Máttyás az idén is vezette a könyvtári orosz nyelv tanfolyamokat és pedig heti 8 órában úgy, hogy a könyvtári személyzet 4 csoportba osztva heti 2-2 órában ingyen tanulhatta, Linguaphone-hanglemezek segítségével, az orosz nyelvet az idén is. Az irodai teendőket most is Szabó Ilona látta el megszokott kitűnő munkával. A folyóiratosztály gondjainak legnagyobb részét dr. Jezerniczky Margit végezte szokott minőségű munkásságával s mellette jó munkát végzett hűséges segítő társa dr. Szabó Margit. A szakkatalógus és a csere munkáit jelesen végezte

Nagy Leopoldina, a kölcsönzést pedig az idén is Motika Gabriella látta el nagyon jó eredménnyel. Az altiszt kartársak a szokásos takarítási, fűtési, kiszolgálási munkákon kívül átbélyegeztek kb 15.000 kötet régi könyvet és kb 12.000 új könyvet, paizskát ragasztottak kb 15000 kötetre, figyelmeztető jegyet ragasztottak kb 28.000 kötetre, megszámoztak számozógéppel mintegy 60.000 kérőlapot és 20.000 térítvényt, házilag előállítottak kb 15.000 térítvényt, a raktárban átrendezték kb 60.000 művet, beállítottak 15 darab könyvállványt, segédkeztek a kb 6000 darabnyi ügyességi anyag csomagolásánál, Budapestről Szegedre szállításánál és kicsomagolásánál, a kb 10.000 kötetnyi Esterházi és Vécsey anyag Budapestről Szegedre szállításánál, kb 1000 kötetnyi Országos Könyvtári Központ adomány felhordásánál, végezték a téli és a nyári nagytakarítást, élénk részt vettek a Sztálin kiállítás és a Lenin kiállítás megrendezésében, házilag előállítottak 100-100 példányban 2 szovjet-könyvjegyzéket és egy nem-szovjet eredetű külföldi könyvjegyzéket, utóbbit az egyetemi intézetek számára; végül figyelmeztető címkével láttak el mintegy 4000 kötetnyi selejtes anyagot. Ezeket a munkákat kitűnően teljesítette Sebesi József, Varró Antal, Balog András, Tóth Mihály, akiknek jó eredménnyel segített Makovics István, míg Dobay Mihály és Tóth József megfelelő munkát teljesítettek. Utóbbinak rendelkezési állományba helyezése után helyén jó munkát teljesített Kovács Ferenc. Az Orvoskari Könyvtárban teljesített szolgálatot Pálffy Gyula és Olasz Imréné.

Mindjárt itt jelenthetjük, hogy örvendetes esemény volt a személyzet számára a kulcsszámrendszer bevezetése, amely a könyvtári munkának teljes megbecsülését fejezte ki anyagi téren is. A könyvtári személyzet a következő besorolást nyerte:

Dr. Csillik Bertalan tudományos intézeti vezető	701.	3.
Dr. Bognár Dezső tudományos intézet vezető helyettes	702.	2.
Dr. Moldoványi Imre tud.int. osztályvezető	705.	2.
Dr. Jezerniczky Margit tud.int. osztályvezető	705.	3.
Dr. Hencz Aurél önálló könyvtáros	714.	3.
Nagy Leopoldina önálló könyvtáros	714.	3.
Motika Gabriella önálló könyvtáros	714.	3.
Dr. Szűcs Józsefné		
Barabás Piroska könyvtáros	715.	2.
Dr. Aldobolyi Nagy Helga könyvtáros	715.	2.
Dr. Szabó Margit könyvtáros	715.	2.
Dr. Láng Mátyás segédkönyvtáros	716.	3.
Pálffy Gyula segédkönyvtáros	716.	3.
Varró Antal könyvtári munkaerő	718.	2.
Balog András könyvtári munkaerő	718.	2.
Szabó Ilona könyvtári munkaerő	718.	2.
Sebesi József raktárkezelő	719.	1.
Olasz Imréné Dongó Maria raktárkezelő	719.	1.
Dobay Mihály raktárkezelő	719.	1.
Tóth Mihály raktárkezelő	719.	2.
Makovics István különleges képzettségi hivatalsegéd	84.	3.
Kovács Ferenc hivatalsegéd	85.	2.

A kulcsszámrendszer bevezetéséig tudós pótdíjban részesültek:

dr. Csillik Bertalan, dr. Jezerniczky Margit és dr. Aldobolyi Nagy Helga.

Itt jelentjük, hogy a személyzetből egyetemi előadásokat tartott dr. Csillik Bertalan mint egyetemi magántanár a budapesti Tudományegyetem Bölcsészeti Karán ujjperzsa irodalomtörténetből, a szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti Karán ujjperzsa irodalomtörténetből, a szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Karán mint megbízott előadó ujjperzsa nyelvből és arab nyelvből. Ugyanő résztvett a Magyar Nyelvtudományi Társaság december 19-21-i nyelvész kongressz-

szusán és 1950. június 20-22-i keleti nyelvészeti kongresszusán.

A tervkölsönből dolgozóink 11.700.- forintot jegyeztek.

Rendelkezési állományba helyeztetett dr. Széchenyi Sándor c. főkönyvtárnok, özv. Joó Sándorné Timcsák Julia irodaigazgató és Tóth József szegődményes. Kineveztetett intézetünkhöz Kovács Ferenc hivatalsegéd.

Jelentésre érdemes betegség vagy rendkívüli szabadság az év folyamán nem fordult elő.

Három éves tervünket, rendes költségvetési keretünkön belüli munkánkra nézve, 1949 december 21-én befejeztük. A hároméves terv keretén belül létesített az Egyetemi Könyvtár a már említett ideológiai könyvtárát. Kétségtelen, hogy ez volt a legsürgősebb teendő, hiszen az egyetemi dolgozók és a tanulóifjúság kellő számu és jó ideológiai anyaggal való ellátása az egyetemi könyvtárnak egyik legfontosabb feladata. Külön tervhitelt nem kaptunk, de ide számíthatjuk a kiállítási butorzatot, amellyel Sztálin és Lenin kiállítási terveinket megvalósíthattuk.

Ötéves tervünkben is szorosan összefonódik a szakmai s ideológiai szempontok szoros egysége. Különös gondot fordítunk arra, hogy ifjúságunk nevelésére készülő egyetemi hallgatóink ideológiai szempontból megfelelő, korszerű anyagot kapjanak kézhez. Ezért valamennyi kar igényeinek figyelembevétele mellett a bölcsészstudományi anyagunknak világnézeti szempontból való alapos felfrissítését tartottuk az öt-éves terv első éve legfontosabb teendőjének. Erre nézve a karnál a szükséges lépéseket ismételten megtettük.

Az Egyetemi Könyvtárnak különleges teljesítményei voltak az évben a szovjetkönyv-kiállítások. Már mult évi beszámolómban jeleztük, hogy erre az évre terveztünk egy Petőfi, egy Puskin és egy Sztálin könyvkiállítást. A Petőfi és Puskin kiállítást, sajnos, nem rendezhettük meg, mert a kért kiállítási butorzatot csak decemberre kaphattuk meg, minthogy előterjesztéseink a miniszteriumban a személyzetcsere során nem intéződtek el idejében. A Puskin-jubileumban azonban mégis résztvettünk úgy, hogy a Közalkalmazottak Szabad Szakszervezete Puskin-ünnepségehez adtunk kiállítási anyagot. Megismételt kéréseinkre megkaptuk a kellő fedezetet 10 kiállítási szekrényt és 12 kisebb kiállítási tárlóhoz. A butorzatnak pontosan a kiállítás megnyitására elkészültéért különösen hálás köszönettel tartozunk dr. Trencsényi Waldapfel Imre Rector Magnificusnak, a Gazdasági Igazgatóság műszaki osztályának és Németh András egyetemi titkárnak, akiknek hathatós támogatása nélkül a kiállítást aligha tudtuk volna a kitűzött időpontra megnyitni.

A Sztálin-könyvkiállítást Sztálin generalisszimus 70. születésnapja alkalmából 1949. december 18-án, vasárnap délelőtt 1/2 12-kor nyitottuk meg. A megnyitón beszédet mondott Sztálinról dr. Trencsényi Waldapfel Imre, az orosz irodalmat pedig dr. Erdődi József megbízott előadó ismertette. A kíséző műsort az Egyetem Orosz Intézete, illetve a Pedagógusképző Főiskola énekkara szolgáltatta. A kiállítás nyitva volt december 25-ig, naponta délelőtt 10 órától este 6 óráig. A kiállítással kapcsolatosan a szegedi Tudományegyetem tanárai előadásokat tartottak és pedig december 19-én dr. Buza László, jog- és közigazgatás tudományi kar dékánja: A kollektív biztonság elve és a sztálini külpolitika címmel, december 20-án dr. Ivanovics György: A mikrobiológia a Szovjetunióban címmel, december 22-én dr. Mészöly Gedeon bölcsészettudományi kari dékán: Mit köszönhet a Szovjetunióknak a finn-ugor nyelvtudomány? címmel, december 23-án pedig dr. Greguss Pál: Micsurin és a szovjet agrobiológia címmel. A kiállításon az irodalom és tudomány különböző területeiről kereken 400 orosz nyelvű művet mutattunk be a látogató közönségnek.

1950. április 22-től 28-ig Lenin születésének 80.-ik fordulója alkalmából rendeztünk orosz könyvkiállítást a Magyar-Szovjet Társaság egyetemi csoportjával kapcsolatosan. A kiállítás anyaga elsősorban Lenin hatalmas életművét mutatta be, így orosznyelvű összes műveinek eddig megjelent 26 kötetét, Válogatott műveinek különböző nyelvű moszkvai kiadását. Ezek a kínai, angol, német, orosz, spanyol stb. nyelvű kiadások szemléletesen bizonyították, hogy Lenin eszméinek diadalutját misem tartóztathatja már fel, sem emberi, sem természeti akadály, mert azok már a haladó emberiség közkincsévé lettek. Lenin munkái több mint száz kötetben kerültek kiállításra, kiegészítve a Leninről és a leninizmusról szóló irodalommal, melyben vezető része van Lenin legújabb tanítványának, Sztálinnak. A kiállítás többi része a Sztálin-kiállítás óta beszerzett új orosznyelvű tudományos és szépirodalmi műveket mutatta be. Nagy érdeklődést keltettek a szovjet kiadásu történelmi fali térképek. A kiállításnak egyik érdekessége volt az, hogy egy tárlóban a szegedi Egyetem orosz intézeteiben oroszról magyarra, illetve magyarról oroszra készült fordítások voltak kiállítva, bizonyítva, hogy Egyetemünk professzorai, hallgatói és dolgozói az élenjáró szovjet tudomány nyomdokain haladnak. A megnyitón dr. Halász Előd egyetemi ny.r.tanár tartott előadást Leninnek az orosz irodalomra gyakorolt hatásáról. Ezen a kiállításon kerekén 450 kötet orosz kiadvány szerepelt.

A könyvtár egyébként is igyekezett olvasóit minél jobban ellátni a szovjet tudomány és szépirodalom műveivel.

Az ideológiailag pozitív tudományos és szépirodalom propagálása mellett a könyvtár igyekezett kiküszöbölni a forgalomból a demokratikus követelményeknek meg nem felelő tudományos és szépirodalmi könyveket. Egy tisztviselő, dr. Aldobolyi Nagy Helga, huzamos időn át főfoglalkozásuként foglalkozott a selejtezéssel. Ezt a munkát nem tekintjük befejezettnek, hanem újra és újra átvizsgáljuk anyagunkat a meg nem felelő műveknek a forgalomból kivonása céljából.

Meg kell emlékeznünk az Egyetemi Könyvtár dolgozóinak a munkaversenyekben és a megajánlási munkákban való részvételéről. A Szegedi Tudományegyetemen a Párt és a szakszervezet 1949 november havában indította meg a munkaversenyt. A Sztálini műszak alkalmából az Egyetemi Könyvtár valamennyi dolgozója megtette és teljesítette is megajánlását. Az április 4-i munkaverseny alkalmával D. minősítést ért el Balog András, C. minősítést dr. Csillik Bertalan, B. minősítést a könyvtár 17 alkalmazottja. A május 1-i munkaverseny alkalmával E. minősítést ért el dr. Csillik Bertalan, D. minősítést dr. Hencz Aurél, Nagy Leopoldina, Szabó Ilona, Balog András, Varró Antal és Tóth Mihály, C. minősítést 10 alkalmazott, B. minősítést 2. A június 28-i munkaversenyen E. minősítést ért el dr. Csillik Bertalan, D. minősítést Nagy Leopoldina, dr. Szücs Józsefné Barabás Piroska, dr. Láng Máttyás, Balog András, Varró Antal, Tóth Mihály és Makovics István, C. minősítést nyert 10 kartárs, B. minősítést 2. A koreai héten E minősítést kapott dr. Csillik Bertalan, a Balog-Dobay-Kovács-Makovics-Sebesi-Tót-Varró brigád, D. minősítést dr. Hencz Aurél-dr. Moldoványi Imre, dr. A. Nagy Helga, dr. Szücs Józsefné Barabás Piroska, C. minősítést 3 kartárs. /Ez a nyári szünet idejébe esett, ezért nem fordul elő benne minden könyvtári dolgozó/.

Meg kell még emlékeznem arról a szorgalmas munkáról, amely az orosz nyelvtanulás terén folyt. Ezt a pontot már érintettük, itt még arra kell kitérnünk, hogy a június 28-i munkaverseny díjnyertesi díjainak kiosztása alkalmával jutalomkönyvet adtunk legszorgalmasabb orosznyelv-tanulóinak, és pedig a Varró-brigádból Szabó Ilona, a Balog-birágdból Balog András, a Bognár-brigádból dr. Szücs Józsefné Barabás Piroska, a Moldoványi-brigádból Motika Gabriella kartársaknak; az

utóbbi brigádból Nagy Leopoldina kartárs szóbeli elismerésben részesült.

Elismerést és köszönetet kell kifejeznünk a kiállítások rendezése körül összes tisztviselőinknek és altisztjeinknek a lelkiismeretes és buzgó munkáért, különösen pedig Nagy Leopoldina és dr. Láng Mátyás kartársaknak, akik a kiállítási anyagot rendezték s szovjet könyveink katalógusait összeállították.

Az év legnehezebb kérdése most is a helykérdés volt. Köszönettel emlékezünk meg dr. Trencsényi Waldapfel Imre Rector Magnificusról, dr. Medgyesi Endre gazdasági igazgatóról és a gazdasági igazgatóság műszaki osztályáról, akik a kérdés megoldása tárgyában sok munkát fejtettek ki. Nem rajtuk mult, hogy a megoldás még mindig nem sikerült. Az Egyetemi Könyvtár a megfelelő elhelyezkedés érdekében igényt jelentett be a volt Kegyesrendi Gimnázium és rendház épületére dr. Waldapfel Imre miniszteri főosztályvezetőhöz. A kérdést azóta is állandóan színen tartjuk. Sajnos, meg kell ismételtnünk szinte stereotip jelentési tételünket, mely szerint a meg nem felelő épületből ki-folyó munkateljesítményhiányokért, valamint az esetleges mennyezetle szakadásért vagy a megfelelőtlen tűzbiztonsági berendezésekből eredő mindennemű kárért az Egyetemi Könyvtár vezetősége és dolgozói maguktól minden felelősséget elhárítanak, mert panaszaikat és tiltakozásaikat évtizedek óta ismétlik szóban és írásban a hivatalos felettes hatóságok előtt. Az Egyetemi Könyvtár vezetőségét és dolgozóit semmi-nemű dologi vagy büntetőjogi felelősség nem terhelheti.

Idecsatolom még az Egyetemi Könyvtár fiókjaként működő Orvostári Könyvtár ezévi működéséről szóló alábbi jelentést:

állomány az év elején	3533 kötet,
gyarapodás	95 "
állomány az év végén	3625 kötet.

A gyarapodás 42 mű 51 kötete, továbbá 44 kötet folyóirat.	
Aprónyomtatvány az év elején	1135 darab
gyarapodás	4 "
állomány az év végén	1139 darab.

Könyvtárhasználat: az olvasók száma 1230, akik korszerinti megoszlásban mind 18 éven felüliek, tanultság szempontjából mind értelmiségiek.

Az olvasótermi forgalom: 297 kötet könyv, 2808 kötet folyóirat.

Kölcsönzés: 305 kötet könyv, 1840 kötet folyóirat.

Könyvtárközi kölcsönforgalomban 83 ízben vettünk igénybe idegen könyvtárat, 17 ízben állunk rendelkezésére idegen könyvtárnak.

Az Orvostári Könyvtár a tanév folyamán munkanapokon 10 órától 20 óráig volt nyitva, szombatokon 8 órától 13 óráig.

Megemlítendő, hogy az Orvostári Könyvtár 1949 november havában addigi ideiglenes elhelyezéséből, a Női Klinikáról, visszaköltözött eredeti kibővített helyiségébe, a Belgyógyászati Klinikára.

A Belgyógyászati Klinika könyvtára a Kari Könyvtár helyiségében áll. az olvasók rendelkezésére.

Kedves kötelességemnek tartom ismételten kifejezni köszönetemet és hálámat az Egyetem illetékes tényezőinek sűrűn tapasztalt jóakarataukért és támogatásukért, elsősorban dr. Trencsényi Waldapfel Imre egyetemi ny.r.tanár Rector Magnificusnak, dr. Hetényi Géza prorektor-nak, dr. Miklós Károly tanácsjegyzőnek, dr. Medgyesi Endre gazdasági igazgatónak, különösen pedig a Párt és a Szakszervezet egyetemi vezetőinek sok segítségükért és támogatásukért.

Jelentésem szíves tudomásul vételét kérve vagyok
őszinte tisztelettel:

Szeged, 1950. szeptember hó 5.

Dr. Csillik Bertalan
tudományos intézeti vezető,
egyetemi magántanár.

EGYETEMI KÖNYVTÁR

S Z E G E D

Dugonics-tér 13. sz.

Postafiók 472.

ány.

50/51. eksz.-hoz.

Házipéldány.

z. kimutatás.

K i m u t a t á s

a könyvtár forgalmáról az 1949/50. tanévben.

Hónap	O l v a s ó k						Egyetemi hallgatók				
	Egyet. hallg.	Főisk. hallg.	Középisk. tanuló	Szellemi munkás	Fizikai munkás	Össze- sen	Jog- hallg.	Orvos- tanh.	Bölcsész hallg.	Mat. és Term. tud.	
1949.											
Július	231	15	62	91	12	411	26	84	91	510	
Augusztus											
Szeptember	419	5	302	99	15	840	72	170	100	734	
Október	1119	51	379	212	25	1786	108	510	252	2363	
November	2000	53	607	305	52	3017	269	1012	348	3090	
December	1622	13	332	190	9	2166	256	802	232	2670	
1950.											
Január	2735	101	751	245	14	3846	529	1227	526	4527	
Február	2619	99	568	340	33	3659	606	1270	423	4608	
Március	1823	47	421	288	12	2591	378	831	347	3149	
Április	726	27	231	130	20	1134	147	307	161	1391	
Május	1120	25	265	117	20	1547	265	435	251	1834	
Június	753	21	324	126	12	1236	168	271	165	1499	
Összesen:	15167	457	4242	2143	224	22233	2824	6919	2896	28666	

O l v a s o t t m ű v e k										K ö l c s ö n z ő k						Egyetemi hallgatók					K ö l c s ö n ö t t m ű v e k										
l. irod.		Szépirodalom		Összesen		Hazai művek		Külföldi művek		Tanár	Egyet. hallg.	Főisk. hallg.	Középisk. tanuló	Szellemi munkás	Fizikai munkás	Össze- sen	Jh.	Oh.	Bh.	Mth.	Össze- sen	Tud.irod.		Szépirod.		Összesen		Hazai irod.		Külföldi irod.	
kötet	mű	kötet	mű	kötet	mű	kötet	mű	kötet	mű													kötet	mű	kötet	mű	kötet	mű	kötet	mű	kötet	mű
10	592	184	251	494	843	331	622	163	221	93	360	12	33	244	95	837	67	105	133	55	360	450	599	1259	1521	1709	2120	689	832	1020	1288
34	1059	273	316	1007	1375	639	920	368	455	40	283	24	21	165	102	635	55	76	93	59	283	292	349	848	1062	1140	1411	471	622	669	789
63	1794	485	621	1848	2415	1190	1620	658	795	112	304	16	26	248	98	804	67	100	94	43	304	505	582	998	1170	1503	1752	676	809	827	943
90	3625	897	1142	2987	4767	1919	3250	1068	1517	99	429	16	4	300	75	923	56	145	158	70	429	804	920	908	1072	1712	1992	663	811	1049	1181
170	2132	830	1007	2500	3139	1326	1733	1174	1406	89	347	15	12	235	64	762	73	106	114	54	347	432	598	893	1131	1325	1729	581	799	744	930
526	3367	1536	1978	4062	5345	2270	2849	1792	2496	77	294	3	8	180	56	618	51	101	87	55	294	424	599	737	863	1161	1462	402	523	759	939
503	3200	1194	1470	3797	4670	2252	2558	1545	2112	87	315	9	10	214	79	714	70	120	81	44	315	509	842	1021	1167	1530	2009	456	581	1074	1428
198	2933	907	1110	3105	4043	1692	2088	1413	1955	92	431	15	13	179	75	805	102	136	137	56	431	708	890	747	837	1455	1727	582	661	873	1066
896	1538	429	520	1325	2058	774	1360	551	698	110	398	14	10	211	70	813	77	114	141	66	398	600	1198	864	1019	1464	2217	487	713	977	1504
341	2063	359	456	1700	2519	968	1544	732	975	116	292	14	8	176	47	653	44	89	96	63	292	462	592	656	783	1118	1375	421	460	697	915
937	1173	496	635	1433	1808	777	994	656	814	139	290	13	6	236	69	753	52	82	116	40	290	528	771	761	872	1283	1643	453	587	830	1056
668	23476	7590	9506	24258	32982	14138	19538	10120	13444	101	185	1	5	174	37	503	26	43	88	28	185	368	428	538	645	906	1073	333	388	573	685
										1155	3928	152	156	2562	867	8820	740	1217	1338	633	3928	6076	8368	10230	12142	16306	20510	6214	7786	10092	12724

EGYETEMI KÖNYVTÁR

S Z E G E D

Dugonics-tér 13. sz.

Postafiók 472.

Házipéldány.

1-1950/51. eksz.-hoz.

5. sz. kimutatás.

K i m u t a t á s

a folyóiratolvasóterem forgalmáról az

1949/50. tanévben.

Hónap	Olvasók a folyóiratolvasóteremben							Egyetemi hallgatók részletezése			
	Tanár	Egyet. hallg.	Főisk. hallg.	Középisk. tanuló	Szellemi munkás	Fizikai munkás	Összesen	Jn.	Oh.	Bn.	Mth.
1949.											
Szeptember	21	24			23	5	73	7	3	2	12
Október	18	41			22	2	83	8	16	4	13
November	28	42			28	1	99	7	19	5	11
December	12	37			10	2	61	11	12	11	3
1950.											
Január	15	38			22	1	76	12	15	8	3
Február	14	74	2	2	32	2	124	38	17	8	11
Március	11	75			28	1	115	27	39	2	7
Április	9	31			10		50	9	10	3	9
Május	20	65			29	1	115	17	22	9	17
Június	17	52			27	2	98	12	16	18	6
Összesen:	165	479	2	2	231	17	894	148	169	70	92

1-1950/51. eksz.-hoz.

EGYETEMI KÖNYVTÁR

S Z E G E D

Dugonics-tér 13. sz.

Postafiók 472.

6. sz. kimutatás.

Házipéldány.

K i m u t a t á s

az olvasó- és folyóiratolvasóterem együttes forgalmáról

az 1949/50. tanévben.

	O l v a s ó k							Egyetemi hallgatók			
	Tanár	Egyet. hallg.	Főisk. hallg.	Középisk. tanuló	Szellemi munkás	Fizikai munkás	Össze- sen	Jh.	Oh.	Bh.	Mth.
A											
vasóterem	-	15167	457	4242	2143	224	22233	2824	6919	2896	2528
B											
lyóiratolvasó	165	479	2	-	231	17	894	148	169	70	92
Összesen:	165	15646	459	4242	2374	241	23127	2972	7088	2966	2620

1-1950/51. eksz.-hoz.

EGYETEMI KÖNYVTÁR

S Z E G E D

Dugonics-tér 13. sz.

Postafiók 472.

Házipéldány.

7. sz. kimutatás.

K i m u t a t á s

az olvasók és kölcsönzők együtteséről az
1949/50. tanévben.

	Tanár	Egyet. hallg.	Főisk. hallg.	Középisk. tanuló	Szellemi munkás	Fizikai munkás	Összesen	Jog- hallg.	Orvostan- hallg.	Bölcsész- hallg.	Mat. és term.- tud. hallg.
Olvasók száma	-	15167	457	4242	2143	224	22233	2824	6919	2896	2528
Bölcsönzők száma	1155	3928	152	156	2562	867	8820	740	1217	1338	633
Összesen:	1155	19095	609	4398	4705	1091	31053	3564	8136	4234	3161

EGYETEMI KÖNYVTÁR

S Z E G E D

Dugonics-tér 13. sz.

Postafiók 472.

1-1950/51. eksz.-hoz

Házipéldány.

K i m u t a t á s o k

az Egyetemi Könyvtár 1949/50. tanévi állapotáról szóló jelentéshez.

Az Egyetemi Könyvtár
gyarapodása
az 1949/50. tanévben.

	mű	kötet	füzet	darab
Nyomtatvány	10709	13356		
Folyóirat	38	449		
Egyetemi nyomtatvány	20		920	
Disszertáció	1323		1323	
Értesítő				234
Vegyes nyomtatvány	999			1133
Proklamáció				9
Egyleveles				1
Gyászjelentés				2
Térkép	74			109
Kézirat	1	1		
Összesen:	13164	13806	2243	1488

Az Egyetemi Könyvtár g y a r a p o d á s s a z 1949/50. tanévben
f o r r á s o k s z e r i n t .

	Nyomtat- vány		Folyó- irat		Egyet. nyomtatv		Disszer- táció		Ertel- sítő		Vegyes nyomtatv		Prok- láma- ció	Egy- leve- lestés	Gyest- jelen	Térkép	Kézirat		E g y ü t t	
	mű	köt.	mű	köt.	mű	füz.	mű	füz.	drb.	mű	drb.	drb.	drb.	drb.	mű	drb.	mű	köt.	mű	darab
Vétel útján	3151	3384	-	53	-	-	4	4	-	5	25	9	-	-	17	46	-	-	3177	3521
Ajándéku	2071	3284	19	201	13	901	1312	1312	208	63	94	-	1	2	1	1	-	-	3479	6004
Cserében	27	73	-	19	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	103
Kötelese	4304	4424	19	176	6	8	7	7	26	930	1013	-	-	-	56	62	-	-	5322	5716
Letét	1156	2191	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1158	2193
Összesen:	10709	13366	38	449	20	920	1323	1323	234	999	1133	9	1	2	74	109	1	1	13164	17537

3. sz. kimutatás.

Az Egyetemi Könyvtárt az 1949/50. tanévben

ajándékaikkal gyarapították:

Az ajándékozó neve	Nyomtatvány		Folyóirat		Egyet. nyomtatv.		Disszertáció		Értecsítő	Vegyes nyomtatv.		Egy- leveles	Gyász- jelentés	Térkép	
	mű	köt.	mű	köt.	mű	fűz.	mű	fűz.		mű	drb.			mű	drb.
Belügyminisztérium	15	15													
Vallás- és Közoktatás- ügyi Minisztérium	2	2								1	2				
Ministerio de Salud Publica, Buenos Aires	1	1													
Szovjet Tudományos Akad. Moszkva	2	6	-	14											
Det Kongelige Danske Videnskaberne Selskab København	-	3													
K. Svenska Vetenskaps- akademien, Stockholm	1	2													
Suomalainen Tiedeakatemia Helsinki	1	2													
Académie de Droit International de la Haye	-	1													
British Council, Buda- pest			1	29											
British Information Office			-	3											
Tud. Akad. Paris			-	2											
Legation Française Paris			-	1											
United Nations Educatio- nal Scientific and Cul- tural Organisation			1	2											
Carnegie Endowment New York			-	1											
International Organisati- on Boston			-	1											
Tud.-egyet. Term.-tud. Kar, Bp.					-	1									
Nyelvtud. Int., Bp.	-	1	-	-											
Orosz Intézet, Bp.	1	1													
Francia Intézet, Bp.	-	7	-	1											
Schweizerische Gesandt- schaft, Bp.	1	1													
Jogi Kar, Szeged	245	279	7	46			1	1							
Bölcsészeti Kar, Szeged							1	1							
Néprajzi Int., Szeged	1	1													
Rektori Hivatal, Szeged	22	34	-	6	-	2									
Bayrische Ludwig- Maximilians-Universität					1	1	1069	1069							
Átvétel:	292	356	9	106	1	4	1071	1071		1	2				

Az ajándékozó neve	Nyomtat- vány		Folyó- irat		Egyet. nyomtatv.		Disszer- táció		Egy- sítő		Vegyes nyomtatv.		Egy- leve- tes		Gasz- tellen- tes		Térkép	
	mű	köt.	mű	köt.	mű	füz.	mű	füz.	drb	mű	drb.	drb	drb.	mű	drb.			
Áthozat:	292	356	9	106	1	4	107	1107		1	2							
Humboldt Univ. zu Berlin					-	1	1	1										
Friedrich-Wilhelms Univ.							204	204										
Breslau																		
Landeshochschule Sachsen	7	10																
Anhalt																		
Imperial College of Science and Technology																		
London	-	1																
The Fletcher School of Law and Dipl. Mass.					-	1												
Université de Genève			-	1														
Kungl.Universitetet i	-	2			-	1												
Uppsala																		
Univ. Lublin	-	5			1	11												
Országos Könyvtári Központ	953	1928	1	11	9	842	9	9	-	7	11	-	-	-	-	-	-	
Orsz.Széchenyi-Könyvtár	420	472	-	4	1	12	20	20	179	42	63	1	2	1	1			
Magyar Nemzeti Múzeum	85	89					2	2										
Biblioteka Akademii Nauk																		
SZSZSZR, Leningrad	18	42																
Universitätsbibliothek Berlin					-	5												
Universitätsbibliothek Göttingen					-	2												
Universitätsbibliothek Jena	5	5			-	4												
Universitätsbibliothek Marburg					-	1												
Bibliothèque du Palais de la Paix, La Haye	-	1																
Universitets-Bibliotek, Lund	2	2																
Kungl.Biblioteket, Stockholm	1	3																
Kungl.Vetenskapsakademiens Bibliotek, Stockholm	1	5																
Kungl.Tekniska Högskolans Bibliotek, Stockholm					-	1												
Kungl.Universitetets Bibliotek, Uppsala	-	3																
Átvitel:	1784	2924	10	122	12	885	1307	1307	179	50	76	1	2	1	1			

Az ajándékozó neve	Nyomat- vány		Folyó- irat		Egyet. nyomtatv		Disszer- táció		Érte- sítő	Vegyes nyomtatv		Egy- leveles	Gyűj- tés	Térkép	
	mű	köt	mű	köt	mű	füz.	mű	füz.	drb.	mű	drb	drb	drb	mű	drb
Áthozat:	1784	2924	10	122	12	885	1307	1307	179	50	76	1	2	1	1
Knižnica Slovensky University, Breslau	1	1													
Národní a Universitní Knihovna, Praha					-	6									
The Library Association London	1	2													
The Library of University Toronto, Canada	-	14													
Bibliothèque de l'Université Laval, Canada					-	1									
Biblioteca Nacional Buenos Aires	1	3													
County Library Esher	8	8													
British Nat. Bookcentre	10	12													
American Bookcentre	1	1													
Népkönyvtári Központ	2	2													
Kulturkapcsolatok I. Bp.	1	1													
Orsz. Vizgazdálkodási Hiv Biológiai Állomás, Duna- pataj	-	1					1	1							
Orsz. Földrengésvizsgáló Intézet	1	13													
Magyar Ásványolaj és Földgázkisérlet Int. Bp.	1	2													
V.O.K.Sz. Moszkva	12	17													
Naturwissenschaftlicher Verein, Karlsruhe	-	2													
Naturforschende Gesell- schaft, Zürich	-	1													
Societas pro Fauna et Flora Fennica, Helsinki	-	1													
Societas Zoologica Botanica Fennica Vanamo, Helsinki	1	7													
Societas Scientiarum Fennica, Helsinki	1	3													
Geologinen Tutkimuslaitos Helsinki	-	2													
Inst. de Cercetari Stiin- tifice al Repub. Pop. Romane	-	1													
Átvitel:	18253018	10	122	12	892	1308	1308	179	50	76	1	2	1	1	1

Az ajándékozó neve	Nyomtat- vány		Folyó- irat		Egyet. nyomtatv		Disszer- táció		Érte- sítő	Vegyes nyomtatv		Egy- leveles	Gyász- leveles	Térkép	
	mű	köt.	mű	köt.	mű	füz.	mű	füz.	drb	mű	drb.	drb.	drb.	mű	drb.
Atthozat:	1825	3018	10	122	12	892	1308	1308	179	50	76	1	2	1	1
World Health Oroganisa- tion, Aberdeen			-	1											
American Library Association			-	1											
Magyar Orvosi Könyvkiadó Társulat	4	4													
Pesti Izr. Kórház	1	1													
Centre d'Études Indust- rielles, Genève					1	1									
Mayo Clinic, Rochester	-	5													
Magyarországi középisko- lák									27						
Acta Polytechn. Office Stockholm					-	8									
The American Journal of International Law kh. Washington			-	1											
Archiva Biologica Hungarica, Tihany			-	1											
Arskatalog over Norsk Literatur, Oslo			-	1											
Aslib. London			-	1											
Bizonyság kh. Book Forest, Leiden			1	1											
Books Published in the United States, Chicago			-	1											
The Bookseller, London			-	1											
Budapest székesfőv. Statisztikai Havifüzetei			-	1											
The Bulletin of the Cleveland Museum of Art			-	1											
The Bulletin of the Common Ground, London			-	1											
Bulletin du Museum Nat. d'Hist. Nat.			-	1											
Bulletin de la Société Scientifique de Bretagne			-	2											
A Complete List of Cambridge Books			-	1											
Copyright Bulletin Paris			1	1											
Current Foreign Literatu- re, London			1	1											
Atvitel:	1830	3028	13	143	13	901	1308	1308	206	50	76	1	2	1	1

Az ajándékozó neve	Nyomtat- vány		Folyó- irat		Egyet. nyomtatv.		Disszer- táció		Érte- sítő	Vegyes nyomtatv		Egyet. levelezés		Térkép	
	mű	köt.	mű	köt.	mű	füz.	mű	füz.	drb.	mű	drb.	drb.	drb.	mű	drb.
Athozat:	1830	3028	13	143	13	901	1308	1308	206	50	76	1	2	1	1
Decheniana, Bonn			-	1											
Etudes Internationales Bruxelles			1	1											
Forum			-	1											
Gazdasági Hiradó			-	1											
Gazdaságstatisztikai Tájékoztató			-	1											
Geography, London			-	1											
Halászat			-	1											
Honvédségi Közlöny			-	2											
Informations Culturelles			-	1											
Journal of the Math. Society of Japan Tokyo			1	1											
Knigi na Russzkom Jazüke, Moszkva			-	2											
Köznevelés			-	1											
La Livre Belge Bruxelles			1	1											
M. Kémikusok Lapja			-	1											
Magyar Kórház			-	1											
Magyar Nyelvőr			-	1											
Magyar Szociográfiai Int. Közleményei			-	1											
MacMillan Books in Medicine, New York			-	1											
Mitteilungen der Natur- forschenden Gesellschaft Bern			-	1											
Nye Boger - Novi Libri Köbenhavn			-	1											
Ogonëk kh. Moszkva	12	14													
Orsz. Munkabérmegállapító Bizotts.			1	1											
Orvostud. Beszámoló			-	1											
Oxford Books, London			-	2											
Oxford University Press General Catalogue			-	1											
Pénzüntézetű Értesítő			1	1											
Periodica USSR, Moszkva			-	2											
The Periodical, Oxford			-	1											
The Readers-Digests			-	1											
Reprints			-	1											
Atvitel:	1842	3042	18	176	13	901	1308	1308	206	50	76	1	2	1	1

Az ajándékozó neve	Nyomtat- vány		Folyó- irat		Egyet. nyomtatv		Disszer- táció		Érte- sítő	Vegyes nyomtatv		Egy leveles	Gyész- Jelentés	Térkép	
	mű	köt.	mű	köt.	mű	füz.	mű	füz.	drb.	mű	drb.	drb.	drb.	mű	drb.
Athozat:	1842	3042	18	176	13	901	1308	1308	206	50	76	1	2	1	1
Revue d'Histoire Comp. Paris			-	1											
Revista Istorică Romana Bucuresti			-	1											
Der Schweizer Buchhandel Bern			-	1											
Scuola Normale Superiore Pisa			-	3											
Sitzungsberichte der Finnischen Akad. Wiss.			-	1											
Szovetszkije Knizsnüe Novinki, Moszkva			-	2											
Soviet Literature, M. Suomen Tutkija, Helsinki			-	2											
A Tud. és Műv. Kérdései Bukarest			-	1											
Uj Hold			1	1											
Válasz			-	1											
Városi Szemle			-	1											
Vizügyi Közlemények			-	1											
Bálint Sándor dr.	37	40	-	5			1	1	1						
Balog-Varró	1	1													
Birkás Géza dr.	127	133					2	2	1	11	13				
Boros József dr. Szeged	9	9													
Csillik Bertalan dr.	1	1													
Dávid Lajos dr. Szeged	2	2													
Fekete Károly, Szeged	1	1													
Halasy-Nagy József	6	6	-	3											
Juhász Kálmán, Kübekháza	2	3													
Koltay-Kastner Jenő	2	2													
Marczali Henrik	1	1													
Marek ing., North America	1	1													
N.N.	4	5					1	1							
Nagy Zoltán dr.	2	2								1	1				
Puskás örökösök	1	1													
Ratkóczi Nándor dr. Bp.	1	1													
Reményi József, Cleveland	2	2													
Rosenberg Rudolf, Szeged	1	1													
Rully János dr., Szeged	6	6													
Sós Endre, Bp.	2	2													
Átvitel:	2051	3262	19	201	13	901	1312	1312	208	62	90	1	2	1	1

Az ajándékozó neve	Nyomtat- vány		Folyó- irat		Egyet. nyomtatv		Disszer- táció		Érte- sítő	Vegyes nyomtatv		Egy- gyász- tás		Térkép	
	mű	köt.	mű	köt.	mű	füz.	mű	füz.	drb	mű	drb	drb	drb	mű	drb
Áthozat:	2051	3262	19	201	13	901	1312	1312	208	62	90	1	2	1	1
Szabó József dr.	12	13													
Szádeczky-Kardoss Samu dr., Szeged	2	3													
Tóth László dr.	4	4								1	4				
Tóth Miklós, Bp.	1	1													
Vargyas Lajos, Bp.	1	1													
Összesen:	2071	3284	19	201	13	901	1312	1312	208	63	94	1	2	1	1